

Планот „Б“ е државен удар?
Државата ќе ја уриваат со
влада без мандат

Интервју: Ненад Танески
Со албанската платформа
Заев го враќа долгот

Ќе ги прогласи соседите за геноциден народ
Заев нè турка во конфликт
со Србија и со Бугарија

Република

бр. 236, година VI ■ петок, 10 март 2017 година ■ цена: 50 денари

ДУИ ПОТВРДИ

СДСМ ПРИФАТИ СЕ ОД ТИРАНСКАТА ПЛАТФОРМА

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Државата ќе ја уриваат со влада без мандат

4

АНАЛИЗА

Недоветна одбрана на неодбранливото

11

КОЛУМНА | Никола Србов

Дали, според Заев, антифашистите треба да им се извинат на нацистите?

18

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Мак-пат

20

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Зијадин Села

26

ЗДРАВЈЕ

Д-р Димитар Трајков,
гастроентерохепатолог

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Благој Мицевски

36

БРЕНД КОНЦЕПТИ

Елвис Присли: Кралот на рокенролот

39

ДВОГЛЕД

Заев го смени името во Агим

57

Колумна

6

Заев не турка во конфликт
со Србија и со Бугарија

8

Актуелно

СДСМ прифати сè од
Тиранската платформа

Интервју

14

Ненад Танески: Со албанската
платформа Заев го враќа долгот

42

Странци во
Македонија

Фернандо Ратеги: Македонскиот
народ е пријателски народ

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: Доне Донеvски
Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: Ненад Мирчески
Заменик главен и одговорен уредник: Билјана Зафорова
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова Кузмановски, Катерина Митиќ
Колумнисти: Горан Момировски, Љупчо Цветановски,
Ацо Станковски, Никола Србов

Лектори: Анета Љубецкиј, Тања Стевановска

Фотографија: Александар Ивановски

Графички дизајн: Никса Георгиевски, Билјана Неделковска

Печати: Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.

Испечатени примероци: 4.000

Датум на печатење: 9 март 2017

ВОВЕД

ПЛАНОТ „Б“ Е ДРЖАВЕН УДАР?

Државата ќе ја уриваат со влада без мандат

Нена Мирчевски | главен и одговорен уредник

Игнорирањето на барањата на 100.000 македонски граѓани, кои секојдневно протестираат против албанската платформа и пристапувањето кон некаков план „Б“ за формирање влада (без мандат од претседателот), која треба да ги спроведе точките од платформата, очигледно, ќе бидат последните политички потези на Зоран Заев, кој е болен за власт. Неприфаќањето на понудата на Груевски да добие поддршка од 51 пратеник во замена за одбивање на ултимативните барања на албанските партии, кои водат кон распад на државата, е, можеби, најсилниот аргумент дека „враќањето на демократијата“ и „расчистувањето со криминалот на ВМРО-ДПМНЕ“ се само изговор, односно дека целата криза е само „чистење на терен“ за исполнување на главната цел на сценаристите - разнебитување на Македонија. Лажната самодоверба што му ја даваат „пријателите од надвор“ во насока на формирање влада по секоја цена само го забрзува процесот на неговото политичко самоубиство, а државата ја внесува во уште поголема криза, која може да доведе до сериозни последици за нејзиниот опстанок.

Притисокот од одредени дипломати врз претседателот Ѓорге Иванов, кои бараат од него да го додели мандатот, а истовремено одбиваат да ја осудат антиуставната платформа и мешањето на други држави во внатрешните работи на земјата, само ја потврдуваат пред народот неговата квислиншка

улога и понизна сервилност кон одредени центри на моќ, кои од него, како иден премиер, очекуваат да го исполни планот за федерализација на Македонија. Впрочем, со неговото поставување на чело на предавничката влада сите негови помагачи очекуваат да добијат дел од колачот наречен Македонија, а сметката, се разбира, треба да ја плати македонскиот народ. Главен проблем во спроведувањето на сценариото им е токму народот, кој го истакнува својот непокор на улиците и порачува дека под ниту еден услов не прифаќа да се самопоништи.

Нечесното и кукавичко криење на деталите од договорот за спроведување на албанската платформа постигнат со ДУИ и очајните обиди преку јавни настапи да ја оправда неговата таинственост се аргумент плус за загрижените граѓаните, кои се сомневаат дека со него ќе се нанесат несогледливи штети на националните интереси. Се прашувам дали околу овој човек воопшто има некој нормален да му укаже и да го вразуми пред да биде предочна или, пак, сите такви одамна се повлекле од партијата затоа што се плашат да му се спротивстават.

Со оглед на фактот дека Заев не покажува знаци на колебливост дали да се повлече од платформата, а уште помалку дали да прифати нови избори, сè поочигледно е дека ќе пристапи кон сценарио за формирање нелегитимна влада. Но, прифаќајќи да оди до крај во продажбата на државата, свес-

но ги занемарува предупредувањата на стручњациите дека формирањето влада без мандат е кривично дело и дека пратеничкиот имунитет во овој случај не важи затоа што за извршителот и за неговите соучесници законот предвидува казна затвор повисока од пет години затвор.

Заев мора да биде свесен дека прифаќањето вакво сценарио експресно ќе го седне на обвинителна клупа каде што ќе одговара за низа кривични дела и овој пат нема да има кој да го извади од затвор.

Залудни се надворешните притисоци врз претседателот Иванов од кого одредени дипломати бараат да даде мандат на влада што има намера да спроведе антиуставна платформа. Залудни се обидите и на Соросовите платеници да ги претстават остатоците од „чадорот“ како некаков меѓународен фактор кому треба и претседателот и народот да му покажат некаква покорност и сервилност. Залудни се сите обиди да го обесхрабрат народот да си ја одбрани државата.

Јавноста веќе добро знае дека меѓународната поддршка за Заев е токму од „пријателите од надвор“, кои изминатите три години го поддржуваа од сенка во уривањето на легитимната власт. Отпорот на народот сега ги натера странците да си ги нарушат комотните бирократски позиции изложувајќи се на директен удар од јавноста. Па така во очајно лоша балканска турнеја

деновие ја видовме Федерика Могерини. Некогаш младата комунистка, денес висока претставничка на ЕУ за надворешна политика, почувствува потреба да ни укаже да не си играме со оган, односно дека сме пред етнички конфликт и побара од Иванов да му го додели мандатот на Заев. Не ја интересираа аргументите на Иванов, ниту, пак, почувствува потреба да го слушне гласот на народот.

Високата претставничка на ЕУ воопшто не ни помисли да ја осуди албанската платформа и мешањето во внатрешните работи на Македонија од страна на Еди Рама. Дали е екстремно наивно да се очекува Могерини да го осуди потегот на нејзиниот близок пријател Еди Рама, проценете сами. Притоа треба да се има предвид дека овие двајца политичари се дел од низата дипломати што имаат сомнителни врски со СДСМ, а, во исто време, на некој начин, се поврзани или со Сорос или со „чадорот“ на Заев.

За Федерика Могерини, исто така, треба да се знае дека беше шеф на италијанската дипломатија во владата на поранешниот италијански премиер Матео Ренци кого Заев го споменува во писмото до Верушевски:

„Работата што ја чекаме од пријателите од надвор е завршена. Сите детали се прецизирани. Многу сум среќен поради тоа. Затоа што и амбасадорот, но и јас вклучивме луѓе на високи позиции од партијата на премиерот... кои се токму на општествени позиции врзани за проблематиката што ја разработуваме јас и вие“. Кои се „луѓето на високи позиции“ од партијата на Ренци и дали Могерини е меѓу нив, Заев ќе треба да одговори на суд.

Еди Рама, пак, е докажан пријател на Сорос и на администрацијата на Обама. Премиерот на Албанија е единствениот политичар од Балканот што присуствуваше на свадбата на Џорџ Сорос во 2013 година. Додека Рамани ја пишува платформата, неговата поранешната сопруга, пак, Делина Фицо доби задача во наредните пет години да подели 9,5 милиони долари од УСАИД на Соросовите организации во Македонија, кои се декларираат како невладини.

Во меѓувреме, американскиот амбасадор Џес Бејли, кој до сега доби четири најави за истраги во врска со злоупотреба на пари од американски граѓани дадени за поддршка на левичарската СДСМ, очајно се обидува да ја убеди македонската јавност дека му дава поддршка на Заев во име актуелната власт во Вашингтон.

крајната цел на сценариото. Сепак, македонската јавност, исто така, знае дека и Танер и Ли, како дел од старата администрација, која на големо се чисти од Стејт депарментот, не ја претставуваат политиката на новата администрација на Трамп и во моментот не прават ништо, освен што чекаат решение за отказ.

SIGMA
ITALIAN JEWELRY
ГТЦ Скопје

ПРОЛЕТ Е
ВРЕМЕ ЗА
УБАВИ НЕШТА

Дијаманти секој ден
www.sigma.mk #нашаљубов

ЌЕ ГИ ПРОГЛАСИ СОСЕДИТЕ ЗА ГЕНОЦИДЕН НАРОД

ЗАЕВ НÈ ТУРКА ВО КОНФЛИКТ СО СРБИЈА И СО БУГАРИЈА

Во јуни минатата година, на иницијатива на германски партии, ЦДУ на Меркел, баварската ЦСУ и „Зелените“, германскиот Бундестаг усвои резолуција со која масакрот врз 1,5 милион Ерменци во текот на Втората светска војна од страна на Отоманската Империја се означува како геноцид. Оттогаш до сега Германија и Турција минуваат низ најтурбулентната фаза во своите долги пријателски и блиски односи, цврсто градени уште пред Првата светска војна, кога Берлин беше близок сојузник со Анкара. Германија и Турција се оддалечени околу 2.000 километри, а омразата што ја донесе резолуцијата на Бундестагот на Босфор смрди од далеку и беше причина за уште најмалку пет дипломатски инциденти меѓу двете држави. Каква ли омраза ќе се роди во Србија и во Бугарија доколку Заев на барање на ДУИ, Беса и на Села изгласа резолуција со која српските власти меѓу двете светски војни и бугарските власти во текот на Втората светска војна бидат обвинети за геноцид, односно дека систематски користеле државни ресурси за да го уништат албанскиот народ на територијата на Македонија

Пишува |
Горан Момирски

Опасноста Заев да биде првиот светски политичар што призна дека неговиот народ направил геноцид е сè поголема. Напротив сите меѓународни конвенции вклучувајќи ја и Конвенцијата на Обединетите Нации според која „Геноцид е акт со намера да уништи целосно или делумно национална, етничка, расна или религиозна група“ лидерот на СДСМ решил сам да ја преземе улогата на Меѓународниот суд на правдата и да дели историски лекции и казни на цели народи. Тој не отстапува од резолуцијата за геноцид врз Албанците иако на ниту една релевантна меѓународна листата на случаи на геноцид никаде го нема албанскиот народ како жртва на геноцид а ни од далеку ги нема Македонците како потенцијални извршители на геноцид.

Несвесен во каква авантура влегол, Заев нема проблем да биде првиот политичар што призна дека, освен соседите (Србија и Бугарија), и неговиот

сопствен народ систематски убивал мажи, одземал живот на жени за да не може да се обноват уништениот народ и колел деца за да биде истребен албанскиот народ во Македонија.

Според налудничавите намери на Заев, кој уште не открива јавно што точно договорил со ДУИ, формално, македонската држава ќе биде одговорна за геноцидот што, наводно, се случувал врз Албанците од 1944 година, кога е формирана Демократска Федерална Македонија, како дел од Федеративна Југославија, сè до 1956 година, кога, според ДУИ и Заев, прекинал под сè уште нејасни околности. Во овие 12 години, според Заев и неговите партнери од тиранската платформа, македонските власти се виновни за најтешкото злосторство во историјата на човештвото и за тоа следуваат и репарации за наследниците на жртвите на евентуалниот геноцид, а за Македонците ќе остане врежано во историјата на човештвото дека се народ што уништувал други народи.

■ Србија и Бугарија можат да ни станат најголеми непријатели

За периодот од 1912 година, односно од формирањето на албанската држава до крајот на Втората светска војна, Заев ќе ја префрли вината на Србија, која владеела на македонската територија до 1941 година и на соседна Бугарија, која како сојузник на Хитлер ја окупирала Македонија. Централното прашање во овој контекст, секако, не е зошто Заев не се вразуми и веднаш да ја отфрли оваа идеја на ДУИ, туку зошто интелектуалците во СДСМ не му укажат дека со овој потег Заев создава најголеми непријатели од двата најблиски соседи.

Да не забораваме, иако и Србија и Бугарија постојано, во разни пригоди и теми, поаѓајќи од историските собитија, водат непријателска политика кон Македонија, сепак и српскиот и бугарскиот народ ги гледаат Македонците како најблиски пријатели и браќа. Ова чувство, и покрај редовните разочарувања од своите соседи, го имаат и Македонците за своите соседи на север и на исток. Со резолуцијата на Заев со која Србите и Албанците ќе бидат запишани како геноцидни народи, дефинитивно, ќе заврши приказната за пријателски односи со Белград и со Софија.

И затоа Заев мора да разговара со историчарите, политиколозите и со другите интелектуалци во својата партија и надвор од неа за да ги сфати последиците од овој чекор. Партиските другари на Заев мора да му објаснат дека со обвинувањата за геноцид на соседите се отвора можност и за други видови конфликт, кој нема да биде ограничен само на дипломатски расправи и на салонски резолуции за евентуални Бугари во Албанија или за при-

знавање на Косово во УНЕСКО. Доколку лидерот на СДСМ не се откаже од овој дел од тиранската платформа, нема да треба да чека реакција од Ниш и од Благоевград. Сè поизвесно е дека за ова злодело ќе мора да одговара прво пред десетиците илјади Срби или луѓе од мешовитите српско-македонски бракови, кои се членови или се дел од гласачите на неговата партија. Тие, сигурно, нема да му простат што со еден параф ќе стави црн печат на српската историја.

■ Заев е поголем антисрбин од Тачи

Единствениот меѓународен извор што говори за геноцид врз Албанците е владата во Приштина, односно партијата на Хашим Тачи, која во март 2015 година поднела резолуција со која Србија требало да биде обвинета за спроведување геноцид врз Косовците. Но дури и Тачи и косовските лидери не одат толку далеку колку нашиот јунак Заев, кој, најверојатно, прифаќа да се врати 100 години назад за да дојде до премиерската позиција.

Во резолуцијата на косовските партии се бара Србија да биде виновна за геноцид само за периодот 1998 - 1999 година, за време на косовскиот конфликт кога точно се знае колку Косовци беа убиени од страна на српските власти и паравоени групи. Како што точно се знае колку Срби, Роми и Бошњаци загинаа од страна на косовските вооружени групи.

■ Дури и Германија е внимателна со сопствениот јасно докажан геноцид

На Германија ѝ беа потребни цели 35 години за да прифати дека нацистичките власти во Втората светска војна извршиле геноцид врз Ромите, иако за тоа има прецизни информации, поткрепени со извештаи и со конкретни имиња, и обемот на документиран геноцид врз Ромите е огромен и се движи до еден милион луѓе. На Заев му требаше една средба со Ахмети за да реши дека Македонците, Србите и Бугарите се виновни за геноцид, а притоа нема ниту еден доказ, ниту соодветно истражување, па дури ни меѓу албанските научници, дека такво нешто, навистина, се случило.

■ Србија куртули во Босна, ќе настрада од Заев

Најдобар пример што докажува колку налудничаво станува целата работа со обидот на Заев да дојде на премиерската позиција е Србија, која иако беше директно инволвирана во масакрот во Сребреница, беше ослободена од обвинението за геноцид во овој случај. Според Меѓународниот суд на правдата во Хаг, државата Србија иако не сторила ништо за да се спречи масакрот во кој загинаа меѓу 5 и 8 илјади луѓе, сепак формално не е прогласена за виновна. Подоцна и Меѓународната комисија формирана од Педи Ешдаун заклучи дека Србија не е виновна за геноцид. Но на Заев не му требаат ни суд ни меѓународни стручњаци, тој самиот решава за работи што, во нормалниот свет, се предмет на децениски докажувања. ■

КОЛУМНА

СДСМ ПРИФАТИ СЕ ОД ТИРАНСКАТА ПЛАТФОРМА

Еден ден социјалдемократската врхушка ќе мора да одговори што и кој навистина стои зад проектот за уривање на државата. Што видоа позитивно во работењето на Арифи и на Меџити, за концептот во оваа платформска љубов да го пресликаат на цела држава? И овој брак од интерес ќе остави пишани докази поттикнати од меѓусебната недоверба. *Verba volant, scripta manent*, исто како договарањето меѓу двете партии за територијалното кроење за државата

Пишува |
Наум Сџоилковски

Заев и социјалдемократската врхушка прифатиле и усогласиле закон за употреба на албанскиот јазик со која се предвидува двојазичност на македонските пари, двојазични амблеми на безбедносните сили, двојазично судство... Прифатена е и декларацијата за геноцид и договорен е избор на Албанец за нов претседател на Собранието, всушност прифатена е цела тиранска платформа. Сето ова тимот на Заев го прифаќа за поддршката од ДУИ. Затоа и разбирливо е што за ДУИ сега не е опција да се повлече од платформата. Сето ова е само уште еден од доказите за лагата што ја шират Заев, Шекеринска, Спасовски, дека станува збор за начелен, без „суштинска расправа“.

Според гласноговорникот на ДУИ, Бујар Османи, во последното телевизиско гостување (пред овој број на „Република“ да влезе во печатница), иако нема влада и незадоволството од националистичките и иредентистички сеалбански условувања се слева на улиците, за ДУИ сега е време да се затворат токму тие прашања, да се исполни агендата со избор на Албанец за претседател на

парламентот и да се изгласа закон за употребата на јазиците. Што би било потоа е неважно, собраниската математика е искористена.

Уривање на државата

Искористувањето на моментот од ДУИ не треба да го пренасочи фокусот за тоа кој стои зад ваквиот развој на кризата. Заев и социјалдемократите го дигнаа влогот со ветување двојазичност уште при изборната кампања. Иако пред Македонците негираше, вистинското лице го покажа во Берн, Швајцарија, каде што Македонците и Македонија ги прогласи за виновни, зборуваше за кантонални решенија, двојазичност

на цела територија. Сето тоа, со поинаков речник, се преточи и во тиранската платформа. Мора да оди надвор од Рамковниот договор, да се рedefинира, тврдеше Заев. Претходно порача, партијата не е веќе македонска, а патриотизмот не ѝ прилега. Зар по сето тоа, дел од социјалдемократите се чудат на платформата и на условувањето што го прифатил Заев?

Регионалните аналитичари посочуваат дека уривањето на Рамковниот договор на кој е поставено општеството по 2001 година, значи целосно делегитимирање на институциите на државата. Но, тој процес кон делегитимност Заев и врхушката го во-

дат неколку години. Тоа и беше целта на протестите, нападите и осудите врз сите институции што се столбови на демократијата - влада, парламент, судство, претседател на државата. Сега сето тоа треба да се рedefинира, да се измени кон двојазична законодавна и извршна власт, паралелно судство, двојазичност во економско-финансискиот сектор, федерално-кантонални уредувања на општините, поделен двојазичен безбедносниот систем... Не смее да се изостави и најавената „јавна дебата“ за бришење на сè што значи македонско од оваа држава, за промена на знамето, химната, грбот, името на државата. И тоа само поради парламентарната математика, инаку, Заев на тоа гледа позитивно.

Исто како што со осудата на божениот геноцид до 1956 година се подметнува, според Села, непостоење на Македонците, Заев и социјалдемократската врхушка на мала врата подметнуваат закон со кој се сака да се заобиколи Уставот, кој на многу поопширен начин ќе ја дефинира употребата на албанскиот јазик од тоа што е уставно дозволено. Оттука, воопшто не е наивен цинизмот од ДУИ дека ќе гласа и македонскиот јазик да е службен, како што вели Османи. Со прифаќањето на тиранската платформа од Заев, Рамковниот договор станува бесцелен и се отвора вратата за „редефинирање на државата“ и за нејзино обезличување без никаква изборна легитимност.

Двојазичноста и мултиетничноста во практика

Но, кој рedefинира и договара ваков „живот“ зад очите на јавноста? Заев и социјалдемократската врхушка, секој со своето портфолио, не се недоветни за вакви зафати имајќи го предвид територијалното прекројување и кампањата за нејзино оправдување. Ако тогаш некои прашања, според нив, не заслужуваа одговор, сега одговорот е очигледен. Особено преку работата на Зијадин Села и преговарачите на ДУИ, сите градоначалници!

Ниедна од партиите на македонските Албанци во кампањата и на други собири немаа истакнато македонско државно знаме; во ниедна пригода. Во шаренилото од албанските, европските, косовските, американските знамиња, го нема знамето на државата во чијшто политички живот учествуваат. Сето тоа потоа се пресликува и на локално ниво, каде што дозволува Рамковниот договор.

Во вештачките граници на Струга, под водство на Села, цврстиот застапник на платформата и главен заговорач за паралелен парламент на Албанците, нема Македонец на кое било раководно место во општински тела. Македонско знаме го нема пред општината, која комуницира исклучително на албански јазик, било внатре, било преку официјалниот портал. Патоказите и информативните таблите се испишани само на албански јазик, а преименувањата на улици и на објекти се донесуваат без одлука на советот. Самоволието оди до таму што преку образовниот систем се врши и масовна албанизација.

Теута Арифи својот прв работен ден и првото обраќање пред граѓаните на Тетово во 2013 година ги почна без истакнување на македонското знаме. Прашана зошто не е истакнато државното знаме, таа одмавна со раката. Веднаш направи чистка на 200 од неполни 400 вработени во администрацијата, за потоа да го „редизајнира“ општинскиот портал од каде што го снеса македонскиот

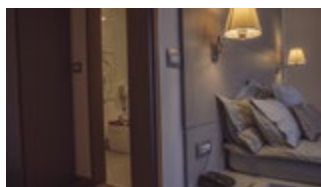
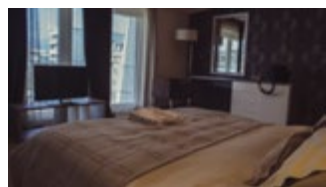
јазик. Арифи од 2014 година воведо изучување на албанскиот јазик за преостанатите Македонци во администрацијата. Иако управувањето на градот е хаотично, а главниот товар паѓа на централната власт, таа го „однесе“ Тетово во Унијата на албански општини во регионот, повторно на иницијатива на Тирана, со најава за „стабилна мрежа“.

„Голем пример“ за граѓанска ефикасна мултиетничност е и Изет Меџити, градоначалникот на скопски Чаир и преговарач за тиранската платформа. И неговата „двојазичност“ на порталот се отсликува со албански и со англиски јазик, а македонската верзија девет години „се изработува“. Предводникот на протестите и на сквернавењето на осветениот темел на христијанскиот симбол во соседната општина Бутел, гледајќи во тоа „провокација“, само неколку дена претходно постави дивогоградба споменик - двоглав орел во населбата Топанско Поле. Меџити целосно противзаконско преименуваше четири општински училишта. Така „Јане Сандански“ е „Јашар-беј Шкупи“, а „Цветан Димов“ денес е „Хасан Приштина“. Незаконски се сменети и имињата на училиштето „Никола Вапцаров“, кое носи име на борец на УЧК, „Имри Елези“, додека Рајко Жинзифов сега е „Исмаил Кемали“.

Примери за кршењето на принципелноста, газењето по работ и одењето „над рамката“, како што милува да каже Заев, има многу во овие години на обиди за градење мултикултурно општество во пострамковна Македонија. Што видоа позитивно во работењето на Арифи и на Меџити, или на Села во Струга, за концептот во оваа платформска љубов да го пресликаат на цела држава? Еден ден социјалдемократската врхушка ќе мора да одговори што и кој навистина стои зад ваков проект. И да не сакаат, и овој брак од интерес ќе остави пишани докази поттикнати од меѓусебната недоверба. *Verba volant, scripta manent*, исто како договарањето меѓу двете партии за територијалното кроење за државата. ■

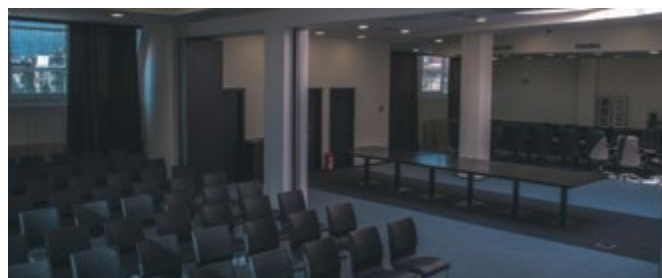

ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнис Центар – Скопје
 • • • www.eliteplaza.mk • • •
Нова приказна во градош

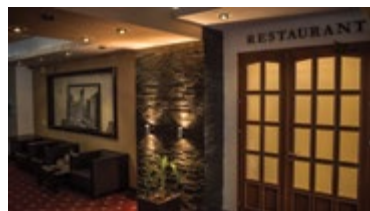
Нуди незаборавен престој на своите гости

 со луксузно сместување, извонредна храна
 послужена во елитен ресторан

**Модерен и луксузен
 хотел со 4 ѕвезди**

 Лоциран позади
 Универзалната сала
 во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
 сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
 на 5 нивоа во склоп на самиот хотел

 За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
 нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

АНАЛИЗА

Соочени со проблемот наречен „даден задник под кирија“ социјалдемократските чеда и нивните искомплексирани стратегии влегоа во серија дигреси и го правеа тоа што најдобро го умеат. Омолавожуваа, лажеа, извртуваа, девалвираа, дигаа тензии, сечеа и лепеа, кроеја и готвеа, избличуваа и вадеа од контекст. Притиснати од тежината на поимот народ на улица (настрана, многу, премногу убав народ на улица) самобендисаните „мајстори“ на илузијата ги употребија сите свои ресурси и болна фантазија за да го засенат и затскријат буђењето, ама попусто. Сметките им ги помати една горда плејада најдоблесни и врвни македонски интелектуалци, актери, оперски пејачи, музичари, врвни спортисти, пејачи, режисери, универзитетски професори, писатели и кој уште не. Сето тоа зачинето со стотици илјади убав, спокоен и разбуден народ...

Пишува | Љубчо Цвешановски

Несвесни за раѓањето на нешто ново и прекрасно во Македонија, бриселските бирократи без срам и перде си продолжија со предвидените планови. Барем да беа нивни, или нови, нели... Инертните и самобендисани апаратчици, извршители на една агенда од која не застрануваат ниту по промената на целиот тој прекуокеански естаблишмент што им ја наметна, без трошка чувство за настанатите геополитички промени, продолжија по предвидениот курс. Како слеп за стап. Затоа што, и не знаат поинаку. Ве потсетува ли ова дејствување на некој дома во, за него, не толку милата му Македонија? Да, на еден лик што толку запнал да ја преименува, реструктурира и обезличи. Сите сличности се случајни, како и секое сценарио, нели...

**НАГРАДНО ПРАШАЊЕ ДО ЕУ: КОЈ СИ
 ИГРА СО ОГНОТ ШТО ВИЕ ГО РАСПАЛИВТЕ?**

НЕДОВЕТНА ОДБРАНА НА НЕОДБРАНЛИВОТО

**ВО МАКЕДОНИЈА „ПАТОТ КОН
 ПЕКОЛОТ, СЕПАК, Е ПОПЛОЧЕН
 СО ЛОШИ НАМЕРИ“**

И така, „случајно“ толку добро синхронизирани, бирократите го превидоа буђењето на нацијата и застанаа во одбрана на неодбранливото. Идентично како и нивните пропагатори во Македонија, тие од родот Македончиња. Така, истиот ден кога Могерини безобразно рамнодушно ни порачуваше да не сме си играле со оган, а Кундерс уште побезобразно изразуваше загриженост и некаква потреба од почитување на платформистичкото парламентарно мнозинство, лидерот на СДСМ и струмички кум на тиранската платформа во Скопје уживаше во бедните остатоци на чадоровата сенка. Да, Заев на едно место ги собра Гарет, Алтхаузер, Стефансон и

Пломп. Убавини. Гарантирано, си поминале супер, простум и со поглед си се разбрале, уживале и, најверојатно, „до мокрење“ се изнасмеале со вицевите за сите тие Македонци на улица, кои бараат „преку леб погача“ и некаква заштита на идентитетот, државата, унитарноста, знамето, името, јазикот, химната. И што уште не. Неранимајковци неразбрани.

Си се знакажале убаво, а во уште „пубавото“ друштво, сигурно, им недостигал Белели, кого за Заева несреќа го замени Ромео. Тој од ридот, пак, соочен со истрага од Вашингтон, мудро си молчеше и изигруваше сива еминенција, т.е. само координираше затоа што по сите сторени бели, не смееше да се појави во јавност. Најмалку со Заев. Ако не верувате, прашајте ги седумте конгресмени. И по некој сенатор, инспектор, медиум, американски, се разбира.

Арно ама, бриселските бирократи, кои со силен елан ја презедоа Џесовата смекната палка (грдата статистика вели дека 30-40 проценти од европарламентарците се на платниот список на Сорос) внесени во сопствениот филм заборавија на новата македонска реалност. Чедата европски го изумија контраефектот од нивните здодевни, неинвентивни и недоследни изјави, кои сега само го распапуваат насобраниот гнев кај голем дел од освестената нацијата. Настрана, секој ден се сè повеќе и повеќе, во само една вечер со бројка поголема од вкупната бројка на неколкумесечната шарена квазиеволуција. Истите тие бирократи, кои повеќе од два месеца ни збор не изустуваа за албанската платформа, кои јасно и со ниет молчеа за флагрантното кршење на суверенитетот на една европска земја, сега ни „попуваат“ и ни „тријат сол на глава“ за некакви принципи, правила и демократија. Небаре, тоа не го прават целата своја и наша историја, но што е многу, многу е. Ја знаете, нели, старата фраза дека „латот кон пеколот е поплочен со добри намери“? Во нашиот случај, пак, не се ни добри...

КОИНЦИДЕНЦИЈА: МОЛКОТ НА ЕУ ЗА ПЛАТФОРМАТА, ПРЕСЛИКАН КАЈ СДСМ ЗА СОДРЖИНАТА НА ДОГОВОРЕНОТО

И така додека Могерини бараше да не си играме со огнот, но не позитивен како откритие, туку погубен како пожар, истиот тој донесен пред неколку месеци од чадоровиот Прометеј, кој место Огнен во последен момент го крстиле Зоран, Италијанката како да заборави дека тие ја имаа моќта да го изгаснат уште пред да „пркне“, додека си беше само искра. Додека беше во зачеток, време кога само требаше да ја осудат таа небулозна, недемократска и толку непотребна платформа... Еден збор да кажеа, едно „не“, заедно со главниот чадорција, барем... А тие, демек случајно, дозволија тоа бенигно, импотентно искриче да добие капацитет на стихија.

Истовремено, поведени од своите идоли од ЕУ и од НАТО, нивните македонски миленичиња продолжуваа да ја мавтаат јавноста криејќи го договореното за платформата како змија незете. Поради истакнатата срамежливост на темата, сепак, повеќе и поописно им одговара фразата „како женски полов орган под кошула“, затоа што, настрана, многу се чувствителни, не само на темата, туку и во приватниот живот. Докажано. Поради таа „чувствителност“

се возат во „ауди“ од 60-80.000 евра, трипати поскапи јахти, станови, хаџенди. А поради срамежливоста, прозорците им се силно затемнети. Напатени душички, кои покрај сета своја мака и политичко-тендерско-кирациска голгота мораат да глумат дека им е грижа за сиромаштијата и за „средната“ класа, за која одвреме-навреме ги „заболи“ средниот прст. Фер, нели...

КЛАСИКА НА СДСМ: СО ЛАГИ И СО ДЕВАЛВАЦИЈА ВО ОДБРАНА НА „ПРОДАДЕНИОТ ЗАДНИК“

Соочени со проблемот наречен „даден задник под кирија“ социјалдемократските чеда и нивните искомплексирани стратегии и дузина побратми и посестрими инфицирани од елитистичкиот комплекс на „виша“ вредност, симултано и орно поддржани од своите идеолошки копии и навивачи во ДУИ, влегоа во серија дигресији и го правеа тоа што најдобро го умеат: Омаловажуваа, лажеа, извртуваа, девалвираа, дигаа тензии, сечеа и лепеа, креја и готвеа, изобличуваа и вадеа од контекст. Притиснати од тежината (и телесна и психичка) на поимот народ на улица (настрана, многу, премногу народ на улица) саомбендисаните „мајстори“ на илузијата ги употребија сите свои ресурси и болна фантазија за да го засенат, затскријат и згаснат буђењето, ама попусто.

За нивна жал, сметките им ги помати една горда плејада најдоблесни и врвни македонски интелектуалци, актери, оперски пејачи, врвни спортисти, пејачи, режисери, универзитетски професори, писатели и кој уште не. Сето тоа

зачинето со стотици илјади убав, спокоен и разбуден народ. Сите наведени, имаа една голема мана, барем според социјалдомократските недоветници. Биле патриоти и си ја сакале државата. Срамота. Замислете, си го сакале јазикот, химната, знамето, грбот и си ги почитувале сопствениот народ и идентитет. Неверојатна срамота. Овие стотици илјади граѓани, да ти сакале да продолжат да живеат на оваа почва, да не ти сакале да се иселат во странство и да станат нечији измеќари, да си ја сакале Македонија, ама таква каква што е. Истите тие Македонци, Турци, Роми, Срби, Власи и Бошњаци да не ти сакале да прифатат некаква платформа, составена во Тирана и наметната во Скопје, туку да ти сакале да живеат во една, заедничка Македонија. Грдотија од желби, вистински бауч и уплав за јуришниците од „Павел Шатев“, кои прифатија сè што овие другите на улица не го сакаат. Гретоа.

Така, чедата возљубени во Соросовото азно и во неговата безрбетничка идеологија на патетична унификација и непостоење на нација, историја и на идентитет, со силен, траорен врсок, својствен на сите од родот мршојадци, се впуштија во пресметка со своите неистомисленици, а ги има многу, многу повеќе од тие што се на иста, најнишка фреквенција со нив. Очекувано, иако колку и да сте подготвен – тие секогаш успеваат да ве изненадат со насобраната злоба во себе, се изнаслушавме омаложаваачки казанија за сите освестени чеда македонски, кои собраа сила и застапаа во одбрана на својот идентитет и држава. Превентивно и некрофилски, крвопијците демнеа и само чекаа каква и да е вест

на јасно искажан, македонски став. По востановената шема, мирисот на став со македонштина во себе ги алармираше мршојадците што желни за крвав пир надлетуваа, полни со порив да го истресат најгрдото и најбедно од себе. За најанатимакедонско, се подразбира.

Изминатите денови се изнаслушавме и се изначитавме безобразлук, обременет со уште повеќе неписменост, простотилак и омраза. Велат дека по бурна ноќ во кафана, љубителите на прекумерната капка веќе десетина дена не користеле „два прста“ в уста за да се олеснат од преконсумираното. Едноставно, си земале некој социјалдемократски статус, печат, пуштале нивна ТВ или портал и си „блуеле“, без проблем, ама инстант и експресно. Уште полошо, и многу луѓе што во животот не испиле повеќе од една чашка, го добивале истиот тој порив без дополнителен стимул, здрави, прави, трезвени. Затоа што биле Македонци...

ДУЗИНА БЕЗУСПЕШНИ ОБИДИ ЗА ФРЛАЊЕ ДАМКА ВРЗ БУДЕЊЕТО

А што очекувате од дузина индиферентни, стерилни ликови, кои „нижата“ вредност од младоста, по најразлични основи ја компензирале со „виша“, комбинирана со очан непрегор за припадност кон милуваната каста, барем според парите. Чеда возљубени во идејата да бидат инакви, интелектуалци, буржуи, дел од власта, акмаци што здраво за готово ја голтнаа приказката дека „другите“ се толпа прости, неписмени и немиени. Па си се чувствуваат убаво и супериорно при таква самозамислена „стока“. Или, едноставно, беше народ. Ама редицата филбан луѓе што со истиот тој народ излезе со поддршка за „За заедничка Македонија“ ги измести и им ја уништи приказката. Штета. Голема.

Овие импотентни чеда, желни за внимание, постојано галење и за нагласување на „фактот“ дека се најубави, најумни, најсакани, најпотентни и незаменливи и дека се главните консументи на повраќаниците на соросидните гуруа. Да, истите тие што секоја година само ја менуваат позицијата на наградени во конкурсите на МИМ, ЕУ, корисници на сите странски грантови и фондови, кои во амбасадите влегуваат со „здро, пак јас...“ Ротираат, прават „рокади“, ама ликовите како на расипана плоча само се вртат ли вртат. Чудна, немусикална „направија“, која функционира и свири две и пол децении...

Е сега, истите тие најавуваа „крвава сабота“, воена состојба и војска на улица од Иванов и лажеа за тепани Албанки по протести. Вљубеници во меѓународната заедница, кои со толку пиетет и послушност секој нивни збор го пренесуваат со трепет и радост, особено сценаријата за крах на државата од какви ли не грчки, германски и холандски петпарачки медиуми. Извршителите на агендата што се осомничени за вмешаност во диверзија со демолирање на фасадата на Музејот на албанската азбука, истите тие суртуци, кои направија идол и херој од еден нецелосен, искомплексирани, фрустриран и лустриран професор, кој истепе деца што на него атакуваа вербално, со зборови. Настрана, тој да ти бил „навежан“ од тепање жени по дома и по паркинзи. А, реално, доблесни беа децата, кои не му вратија на клоците и на шлаганиците на ексминистерот за внатрешни работи, кој по неразоткриениот обид за атентат врз претседател, доби награда и беше назначен за шеф на МНР. Во тогашната, чудесна социјалдемократска Македонија.

ФОТОРОБОТ НА ЛИКОВИТЕ ШТО ПАЃААТ НА „ИДЕОЛОГИЈАТА“ НА СДСМ

За наша жал, одамна живеаме во општество во кое овие паразити, темелејќи го својот успех на упорноста и на извршителноста на зададените задачи (независно од нарачателот) совршено добро егзистираат и многукратно, вирусноидно плодно ги размножуваат нарачаните идеи и ставови создавајќи одлична почва за сценаријата што се спроведуваат преку нив и нивната дејност.

За просперирање и иднина во редовите на овие калкуланти, професи-

јата и националноста не се решаваачки. Најдобро е ако ги немате. Ако сте подготвени да ги смените, пак, уште подобро. Ако сте евтини, најдобро. За потсетување, минатиот број дадовме добра прогноза во анализата. По Теута, очекувавме иста реакција од Невзат и од Изет. Вториот не нè разочара. Идентично, како да „препишал“ на час кај професорот Сорос од сопартијаката и сродна душа по сдсмовштина, Меџити излезе и кажа дека ВМРО-ДПМНЕ прифатиле и повеќе од СДСМ?! Абе ајде. Па, нели ДУИ во битка по албански гласови беше? Вака ли ќе ги освои, кажувајќи дека не прифатиле повеќе албанштина од десничарката македонска партија, па поради наплив на добрина и на фер игра се решиле за СДСМ? Настрана, се зезна со моментот на научната фантастика во исказот. Па вака, според Изет, барем излегува дека Зоран и Радмила во себе имале многу македонштина?! А тие се одамна оперирани од оваа „болест“. Упс, пак статива!

Секоја чест, Изет, ама приказката ти е шуплива. Разбираме дека сега ги „переш“ саканите од СДСМ за прифатеното, а тие прифатија многу, го „примија“ платформски бескрајно. Сè повеќе се согласувам со Муса Љамалари, дека СДСМ не е македонска, туку идеолошка партија. Теута и Изет се добар доказ. Единствениот, вистински проблем е што идеологијата им е повеќе од шуплива и празна и се вика „власт“. Подобро звучи, „аман да дојдеме на власт, аман веќе!“ И така, тие направија сè и дадоа сè, иако не е нивно, само за да ја исполнат својата „идеологија“. Наградното прашање би било, кој би „паднал“ на ваква шуплива, недоделкана идеологија? Фотороботот е во горните редови... ■

СО АЛБАНСКАТА ПЛАТФОРМА ЗАЕВ ГО ВРАЌА ДОЛГОТ

Европа никогаш не била позаинтересирана Македонија да ја има под свое, а за соседите да ги одблокираат интеграциските процеси на Македонија, бараат исполнување на нивните услови. Оттука секој си бара начин како да го оствари својот интерес, кој секогаш завршува врз грбот на најслабиот, во случајов Македонија, вели професорот Танески во интервју за „Република“

Разговараше | Ненад Мирчевски
Фото | Александар Ивановски

По првите објавени нелегално прислушувани разговори од страна на Зоран Заев во февруари 2015 година, ретко кој имаше храброст гласно да зборува за тоа што се крие зад „чадот“ од „бомбите“ на лидерот на опозицијата, а уште помалку да прогнозира кога може да се очекува расплет на кризата и нормализирање на состојбата. Еден од ретките што уште тогаш најавуваше „долг период на политичка нестабилност“ е универзитетскиот професор Ненад Танески, кој во интервју за „Република“ оцени дека станува збор за „голема игра на големи светски актери“, а неговите процени беа дека „крајот на кризата не може да се види пред 2018 година“. Докторот на безбедносни науки, два месеца по почетокот на објавување на бомбите, исто така, предупреди дека „Заев ќе стане заложник на своите „пријатели од надвор“ и најави: „ако еден ден овој човек дојде на власт, поголем дел од својата работа ќе мора да го посвети на странските разузнавачки служби, на кои ќе им должи големи услуги“.

Велат ако не сте сигурен дали некој точно ја предвидува иднината, вратете се во минатото и погледнете што зборувал за сегашноста. Од денешен аспект, Вашите прогнози за развојот на кризата, за жал, се покажаа точни. Пред две години ѝ останавте должен на јавноста да објасните зошто сметавте дека кризата ќе се одложи толку долго и зошто разрешницата ќе треба да ја чекаме до 2018 година?

ТАНЕСКИ: Да бидам искрен, кога се прават анализите за развој на настаните дури и да ги имате сите точни информации, дури и да сте ги зеле предвид сите можни и помалку можни сценарија, тешко е прецизно да го предвидите резултатот. Колку и да ги гледаме, државите, меѓународните организации, бизнис-центрите како субјекти што имаат предвидени интереси, сепак тие субјекти се водени од поединци и од групи. Секој од нив дејствува во зависност од својот карактер, лични убедувања, некогаш и пријателски врски. Но, сепак, колку што правите потемелна анализа изгледите да погодите ви се поголеми. Во тој период имав предвид неколку клучни моменти. Прво, изведбата на геостратежиските проекти на Русија со „Турски тек“ и на Кина со „Патот на свилата“. Реализацијата на овие два проекта е во спротивност на интересите на САД и на Европската унија. Реализацијата на тие проекти директно ќе влијае на намалување на економската моќ на САД и на Унијата, но и на намалување на профитот на корпорациите во овие земји. Реализацијата (дали ќе се реализираат или не) на овие два проекта што се корисни за Македонија би требало да заврши во 2018 година. Тоа беше едната варијабла земена во анализата. Втората клучна претпоставка беа претседателските избори во САД, како и изборите што треба да се случат во Франција и во Германија. Значи, колку и да сакаме да мислиме дека во западниот свет владеат вистински демократски системи, сепак, реалноста е малку поинаква. И западните држави што извезуваа демократија се западнати во квинслиншки односи со биз-

нис-центрите, односно центри-те на моќ, и, на некој начин, се управувани од нив. Ова тврдење најлесно се докажува преку недоследната политика на ЕУ за исто прашање, но за различни субјекти. На Балканот има и премногу такви недоследности. Центрите на моќ што ги контролираат државните претставници и преку нив ги спроведуваат сопствените интереси, сигурно, ги зеле предвид и изборите што доаѓаат. Оттаму беше лесно да се претпостави дека и едната и другата страна, Западот наспроти Истокот, имаат доволно време да причекаат развојот на настаните да не го силуваат во насока на своите интереси, а притоа солидно да го изработат теренот. Па, така беше повеќе од јасно дека нема да се избрзува со избори сè додека анализите не покажат поволен резултат. Односно, резултат со кој ќе имаат можност за маневри. Веројатно, како што поминува времето, сè појасно се гледа целата заднина, намерите на надворешните фактори и нивните фаворити. За волја на вистината, источната страна има помала потреба да фаворизира страна бидејќи користи за Македонија од реализацијата на овие два проекта ќе биде сериозна, па, веројатно, играат на опцијата дека дури и да победи фаворитот на нивниот непријател ќе имаат простор за маневрирање. Западната страна, пак, ја поддржува опцијата, која, според нивната математика, ќе покаже сервилност, а со тоа и заштита на нивните интереси. Значи, да се разбереме, целата приказна нема врска со демократски вредности, со човекови права, со евроинтеграции, пријателски или добронамерни односи, туку има врска само со геополитички интереси, а сето наброено се само механизми за нивно остварување. Засега само преку употреба на мека моќ.

Веднаш по објавувањето на првите нелегални прислушувани разговори од страна на Зоран Заев, за кои од објавена видеоснимка слушнавме како самиот признава дека ги добил од странска служба, Ве прашав: „Ако Заев сега како опозиционер има тесна сора-

ботка со странски елементи, како ќе работи некогаш кога ќе дојде на власт?“ Вие тогаш ми одговоривте: „Ако еден ден овој човек дојде на власт, ќе мора да го исплати долгот“. Кажете ми што треба Заев да им испорача на странските разузнавачки служби откако ќе дојде на власт?

ТАНЕСКИ: Јас тука не би можел да шпекулирам кој е договорот меѓу нив. Но тоа што е очигледно е веќе покажаната сервилност на Заев. Дали доколку формира влада од него ќе се бара брза промена на името, или разрешување на сите отворени прашања со соседните држави-членки на ЕУ, односно НАТО, тоа можам само да го претпоставувам од тоа што е јавно кажано. Знаете, нашите соседи Албанија, Бугарија и Грција, со нивното членство во воено-политичкиот блок на западноевропските држави се во позиција преку примена на сила (во случајов вето) да си ги остваруваат своите национални интереси. Свесни се дека ова е многу поволен момент. Европа никогаш не била позаинтересирана Македонија да ја има под свое, а за соседите да ги одблокираат интеграциските процеси на Македонија бараат исполнување на нивните услови. Оттука секој си бара начин како да го оствари својот интерес, кој секогаш завршува врз грбот на најслабиот, во случајов Македонија. Тоа што оди в прилог на ова тврдење е усвојувањето на најавената Резолуција со која се осудува геноцидот врз албанскиот народ во Македонија во периодот 1912-1956 година. Со оваа Резолуција, всушност, ниту ќе бидат унапредени правата на Албанците, ниту ќе се подобри нивниот живот во Македонија, а ќе ги нарушиме односите со Србија. Не би сакал да навлегувам подлабоко во елаборирање на ова прашање зашто тоа ќе нè врати на Букурешкиот договор и ќе отвори многу други прашања, но, сепак, ќе нагласам дека ако се донесе таа резолуција, Македонија сама ќе си ги скрати алтернативите, односно можностите во меѓународните односи, а можно е таа Резолуција да има и егзистенцијално влијание врз Македонија. Но, постојат и прашањата поврзани со Резолуцијата на кои треба

да ви го одговорот правниците, како се утврдува геноцид, кој е надлежен, кога воопшто почнува да се употребува како термин и од кога претставува кривично дело за меѓународното право. Ова не е мој домен и јас не би навлегувал во ова прашање подлабоко, но, за споредба, тоа е слично како да донесеме резолуција за осуда на компјутерски криминал во 18 век.

• Во интервјуто што го правевме еден месец пред случувањата во Диво Насеље предупредивте дека „сценаристите може да активираат дополнително сценарио ако примарното („бомбите“ на Заев) помине неуспешно, сè во насока на промена на власта“. Колку и да се обидуваа сценаристите да ја препишат одговорноста за организирањето на терористичкиот напад на ВМРО-ДПМНЕ, денес сè појасни се политичките и криминални врски на учесниците во Диво Насеље со СДСМ, но и со нивните надворешни пријатели. Очекувате ли сега слично сценарио на странските разузнавачки структури за поддршка на албанската платформа и инсталирањето на Зоран Заев во премиерската фотелја?

ТАНЕСКИ: Видете, реализацијата на сценариото за промена на власт се приближува кон крајот. Но, многу делови од тоа сценарио не одеа како што се очекуваше. Односно, по бомбите, и по финансиското засилување на опозицијата, очекувањето беше дека СДСМ ќе добие поголема поддршка. Откако првите анкети покажуваа дека пресметките не се исполнуваат, во недостиг на гласови се посегна по албанскиот електорат. Во тој пазар, како и во секој, не може само едната страна да добива, а другата да губи, па, веројатно, се тргувало со прашања, кои подоцна беа застапени во платформата. Но, тие прашања не биле прашања за тргување на албанските партии, туку на СДСМ. Односно, врз основа на тие прашања СДСМ ги доби гласовите од Албанците, а албанските партии ги загубија. Всушност и затоа платформата не е ниту во една изборна програма на албанските партии, туку се појавува от-

после. Албанските партии, пред сè, ДУИ, сфаќаат дека мора да ја поддржат платформата, зашто во спротивно би загубиле уште повеќе гласови, а Заев, кој тргувал со овие прашања, сега, наводно, ги поддржува отпосле. Значи, реално, прашањата од платформата биле адут во предизборието, а сега се адут за состав на влада. Но, не се тие реални барања и потреби на Албанецот граѓанин во Македонија, нормално, не се ниту спротивни на интересите на Албанците во Македонија, но вистината е дека тие се дел од политиката на Албанија во насока на остварување на идејата за Голема Албанија, која имаше поддршка од претходната администрација на САД.

• За можноста од примена на планот „Б“ за уривање на власта тогаш сметавте дека „целта нема да биде конфликт во кој повторно ќе треба да се вмешаат надворешни олеснувачи за да се смири ситуацијата, туку, веројатно, само притисок за промена на власта и поставување нови ‘попослушни’ лидери по нечија туѓа мера“. Како сега го цените развојот на ситуацијата? Можен ли е конфликт од поголеми размери, сличен на тој од 2001 година?

ТАНЕСКИ: Знаете, за еден истражувач и аналитичар многу е лошо ако постои субјективен фактор, кој не му дозволува објективно да ги согледа сите параметри. Во случајов, јас не посакувам конфликт. Но и од тоа што го гледам, читам и разбираам, не би требало да има меѓуетнички конфликт. Во моментот Европа не посакува конфликт. проблемот со бегалците само се зголемува, веројатно така и ќе продолжи, па сигурно не им треба и нов бран бегалци. Кај внатрешните субјекти, повторно, не мислам дека постои интерес и подготвеност за меѓуетнички конфликт. Сепак, колку-толку 2001 година нè научи дека човечките жртви немаат цена, а на крајот сè завршува на тркалезната маса. САД, од друга страна, сега имаат внатрешни проблеми, но и посериозни проблеми во Пацификот со Кина, па сигурно Балканот не е приоритет. Остануваат само центрите на моќ застапени во групацијата Билдерберг во чијашто агенда и интерес, покрај контрола на регионот, е и воен судир меѓу САД и Русија. Под нивни притисок официјална Европа не ја осудува албанската Платформа и не бара нејзино повлекување, што во други ситуации, сигурно,

би се случило, посебно ако се појави вакво барање од руското малцинство во балтичките држави. Додека сè уште администрацијата на Трамп нема целосна контрола над разузнавачките служби и армијата, постои можност да се заплеткаат тие односи прво тука на Балканот, поради многубројните замрзнати конфликтни прашања меѓу балканските држави, кои, по потреба, можат да се активираат и да претставуваат иницијална каписла за заземање страна во конфликт, но и пошироко, што би значело конфликт од поголеми размери.

• Евентуалната ескалација на ситуацијата во Македонија не само што може да ја втурне земјата во големо крваво сценарио, туку може да го запали целиот регион. Кому му е од интерес таков развој на настаните?

ТАНЕСКИ: На тие што треба да профитираат од „Трансјадранскиот тек“ и на тие што не сакаат да им се намали профитот и да загубат по реализацијата на „Турски тек“ и на „Патот на свилата“. А тие се истите што профитираат од војни. Односно, тоа се тие центри на моќ, кои целосно ја контролираат запад-

ноевропската и американската економија, а имаат сериозно учество во светската економија. За нас позвучни имиња од членовите на групацијата Билдерберг се Бил и Хилари Кинтон, Џорџ Сорос, Јап де Хоп Шефер, Дејвид Рокфелер, Хенри Кисинџер итн.

• Тогаш велевте дека од „чадот“ на бомбите на Заев не ја гледаме големата слика, а таму, на меѓународната сцена се пишува нова историја. Мнозинството Македонци ја препознаа опасноста од разнебитување на државата и излегоа на улица во одбрана на татковината. Но, колку народот е реален фактор што може да спречи реализација на вакви опасни сценарија?

ТАНЕСКИ: Место народот, тука можеме да го употребиме терминот јавното мислење. Под притисок на јавното мислење, Шпанија излезе од Ирак, Меркел ретерираше во однос на бегалската криза, и да не набројувам. Значи, притисок може да издејствува промени во политиката, посебно во демократските држави. Но, доколку власта нема слух за барањата на демосот и тврдоглаво не се откажува од предвидената политика, таа станува казнета на наредните избори. И тука нема ништо страшно ако не се работи за прашања од животен интерес на државата, односно ако не се работи за политика што го загрозува опстојувањето на државата и со чиешто спроведување би се предизвикале трајни деформации. Се плашам дека Резолуцијата и дел од платформата имаат таква моќ.

• Дефинитивно, историјата ќе го запише ова време како пресвртница, судбоносен период за Македонија. Сепак, има добар дел од македонските граѓани што не само што не ја гледаат опасноста, туку и ги навредуваат другите, кои се осмелуваат да застанат во одбрана на татковината, дека се „фашисти“, „пијаници“, „битанги“... На што се должи тоа? На силната специјална војна од надвор против сите тие што ја бранат државата или, пак, кај дел од македонскиот

народ, навистина, целосно е загубено национално чувство?

ТАНЕСКИ: Ова прашање повеќе е од областа на психологијата. Мислам дека невоспитанието, омразата и гневот што се истура во овој период не е толку дел од специјалната војна колку што е дел од нашата (не)култура. Преку динамиката на социјалните мрежи, всушност, се видовме кои сме, што сме и колку вредиме. Најчесто во недостиг на аргументи се посегнува по агресија, која најлесно се манифестира од затскриени профили или дури и од јавни. Но, да бидеме искрени, секогаш е полесно да се навредува соговорникот доколку не се гледате в очи. И лошо е ако цела група идентификуваме со поединци, кои колку и да се гласни, имаат име и презиме и зборуваат од свое име, а не од име на целата група во која припаѓаат.

• Пред две години, кога светот беше на чекор од нова студена војна, Џон Кери јавно соопшти дека Македонија е на линија на огнот. Што може да очекуваме денес, по промената на администрацијата во Вашингтон? Има ли волја кај Доналд Трамп да ја избрише таа линија и, конечно, да се смири целиот Балкан?

ТАНЕСКИ: Македонија сè уште е на линија на огнот и ќе остане, поради тоа што го кажавме досега. Во однос на Македонија, секако, подобро е што победи Трамп а не Хилари, но не треба и да се надеваме премногу дека сега Трамп ќе нè спаси со волшебено стапче. Очекувам да се намали притисокот на САД врз Македонија, но тоа не може да се случи преку ноќ. Од друга страна, САД воопшто не се виновни што во Македонија и меѓу Македонците не постои национален консензус за многу прашања, што за 25 години не успеавме да направиме стратегија за разрешување на спорните прашања со соседите, што не успеавме да имаме подинамична надворешна политика и сериозни дипломатски претставници што ќе лобираат за нашите национални интереси. Значи, многу од проблемите со кои се соочуваме произлегуваат од нас самите, а тоа нè прави уште покревки и лесни за манипулација. ■

ДАЛИ, СПОРЕД ЗАЕВ, АНТИФАШИСТИТЕ ТРЕБА ДА ИМ СЕ ИЗВИНАТ НА НАЦИСТИТЕ?

Пишува | Никола Србов

Интересно, во Република Македонија почнува превртување на историјата за 180 степени. Со тиранската платформа, која СДСМ сака да ја спроведе во Македонија, се прави преседан од светски размери. Во точката каде што треба да се обвиниме ние самите за некаков геноцид врз Албанците, на вештачки начин ја менуваме историјата од периодот на Втората светска војна

Во Втората светска војна Македонците застаа на страната на антифашистичката коалиција борејќи се против фашизмот. Денеска во Македонија има обид антифашистите да бидат обвинети за геноцид извршен врз фашисти-

те. Ова се нема случено никаде досега, вака како што е поставена платформата, би стигнале до заклучок дека Евреите треба да им се извинат на нацистите дека, всушност, тие извршиле геноцид врз нив, а не дека нацистите отвораа концентрациски логори. Македонците треба да им се извинат на Албанците за окупацијата на западна Македонија. Или Франција, Британија и САД треба да ѝ се извинат на нацистичка Германија за окупацијата на Франција, бомбардирањето на Лондон и нападот на Перл Харбор. Мислам дека овој преседан треба да го презентираме пред целата светска јавност, нека знае светот дека во Македонија антифашистите се осудени за геноцид врз фашистите, нека дознаат дека тука се изменуваат историските факти, кои се востановени од целата светска историографија.

Но да се вратиме на домашен терен.

Каде е генералот Тодор Атанасовски да ја осуди тиранската платформа со која борците од НОБ се обвинуваат за геноцид врз Албанците? Дали генералот (по војна) се согласува за вистинските борци од НОБ да бидат обвинети за геноцид? Дали Сојузот на борци, во кој членуваат луѓе родени по војната, се согласуваат борците што ја ослободија оваа земја да бидат обвинети за геноцид и со тоа нивната борба да се прикаже како терор врз нацистите?

За моментот кога избиле немиритите на скопското Кале и во штитската касарна каде што македонската војска се побунила под паролата „**Не на Срем туку на Солун**“, Михајло Апостолски во своето последно сведоштво го

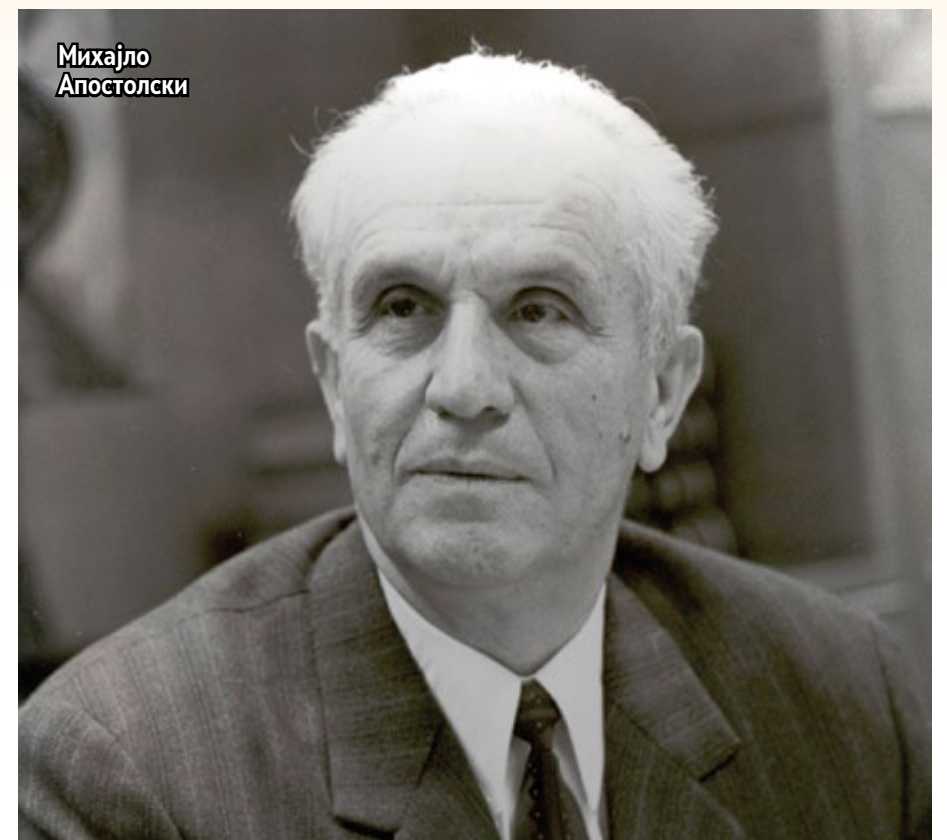

Тодор Атанасовски

кажува следново: „Со Темпо веднаш отидовме во Штип, но раководството не го најдовме на своето место. Го најдовме само командантот, додека политичкиот комесар го најдовме на спиење. Го разбудивме и веднаш го сменивме. Место него, за комесар го поставивме Тошо Атанасовски“. На овој начин Атанасовски од скопеец добил некаква функција, благодарение на спанкото во Штип.

Можам само да замислам што би му кажал денес Апостолски на Атанасовски додека вториов го обвинува првиов за геноцид. Можеби генералот, тој вистинскиот, би го испратил скопеецот на ударна акција на пруга, можеби само саркастично ќе се насмеел гледајќи ги пулените на социјализмот како ги газат илјадниците жртви за слободна Македонија. Пулените на удбашкиот систем, кои веруваа дека сè почнува од нив, решија да ја анулираат борбата на илјадници Македонци за време на НОБ.

Од почит кон возраста и искуството што го има Атанасовски не би навлегувал во детали околу неговата борба. Но Атанасовски беше политички активен последниве години. Во 2014 година Атанасовски ги обвини Македонците од Егејска Македонија дека биле „канцер“ на нашето општество споредувајќи ги со големосрпството и со големобугарството од кое страдаше Македонецот. Атанасовски ги спореди Македонците од Егејска Македонија со нашите окупатори преку изјавата: „**Македонија поминувала и поминува низ различни амплитуди: големосрпска, големобугарска... Сега повторно сме во една амплитуда. Не знам дали правилно ќе ја наречам, но сега сме во една егеизација на Македонија**“. Човекот забележал „егеизација“. Човекот стравувал од Македонците од Егејска Македонија, но не ја видел опасноста од албанизација на Македонија. Можеби ја видел, но тогаш генералот водеше политика, во 2016 година Сојузот на борци потпиша платформа со СДСМ „Заедно за слободна Ма-

Михајло Апостолски

кедонија“, при потпишувањето претставникот на Сојузот, Трајко Стаматовски, изјави дека тие за оваа платформа се определиле уште во 1941 година. Изучувајќи ја историјата, ми се отвораат многу дилеми, дали борците од НОБ во 1941 година се определиле за платформа со која тие самите ќе се осудат за геноцид врз Албанците?

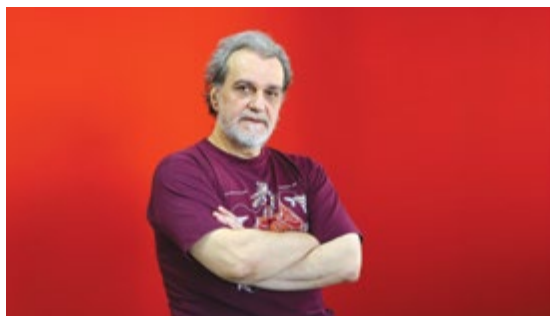
На борците им се превртуваат коските во вечните почивалишта гледајќи како се обвинети за геноцид од страна на сегашните членови на Сојузот, кои за време на војната биле на 15-годишна возраст и како тоа го прават во коалиција со Зоран Заев.

Но прашањето навлегува уште подлабоко. Да го тргнеме за момент настрана периодот на НОБ, да видиме какви импликации има оваа платформа во претходниот период на кој се однесува. Во тиранската платформа се бара донесување резолуција во Собранието на Република Македонија со која ќе се прогласи геноцид извршен врз Албанците на територија на денешна Република Македонија во периодот

од 1912 година до 1956 година. Во јавноста се шири тезата дека во периодот од 1912 година, па сè до АСНОМ ние ќе треба да ги осудиме Србија и Бугарија за извршен геноцид врз Албанците. Но тука има скриена потточка. За време на српската и на бугарската окупација Македонците биле попишувани како Срби, односно Бугари. Првата потточка е докажување дека тука не постоеле Македонци и дека Албанците се староседелци на овие простори, додека Македонците ја „окупирале“ албанската земја по АСНОМ. Втората потточка е осудување на Македонците за извршен геноцид во целиот период на кој се однесува резолуцијата, преку нивното попишување како Срби, односно Бугари.

Оваа платформа е последниот удар врз Македонија и Македонците и, конечно, затварање на македонското прашање, кое подразбира непостоење на македонска држава и на македонски идентитет. Доколку со векови никој не успеал да го збрише Македонецот, сега гледаме нова стратегија, Македонецот е притиснат самиот да се избрише. ■

МАК-ПАТ

Пишува | Ацо Сџанковски

Обично, ситуациите што стануваат нерешливи, безизлезни и фиксирани за состојбата во која заглавиле, а за која нема никакво реално решение, ги нарекуваат пат-позиции. Овој термин „пат“ е преземен од шаховската терминологија и означува невозможност за продолжување на играта бидејќи кралот нашол толку добра стратегиска позиција, што противничката „армада“, иако е многукратно посилна на „геренот“ и веќе ги победила војските на кралот губитник, сепак не може да ја извојува победата. Дури може и тој, кој имал толку голема материјална и стратегиска предност, во оваа ситуација да биде акцептиран како губитник, со оглед на тоа што загубил добиена позиција.

Обично, вакви моменти им се случуваат на шахисти-почетници. Искусните играчи никогаш не заглавуваат во вакви дилетантски кор-сокаци на шаховската игра.

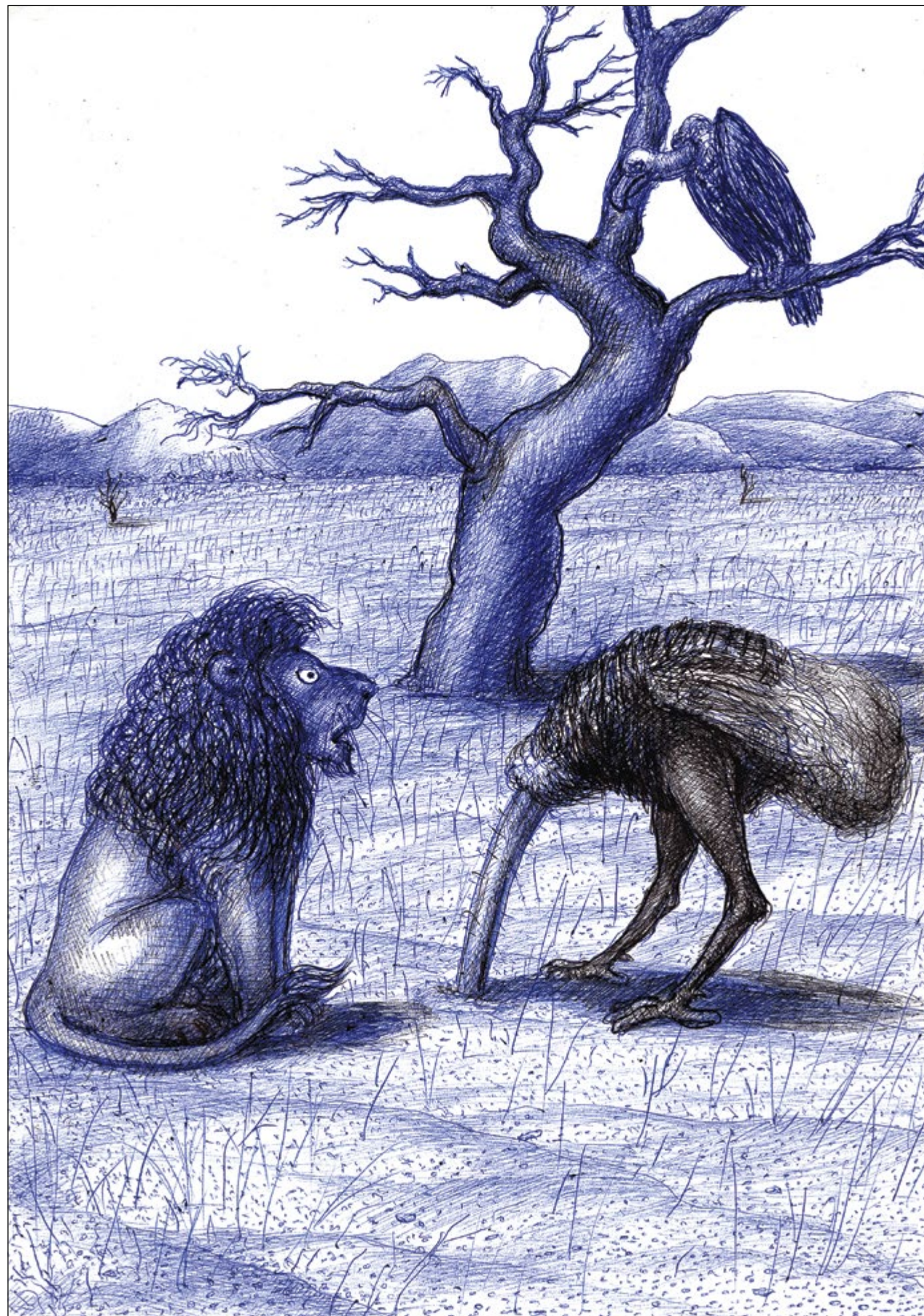
Искусните играчи, исто така, треба да ја играат и таа игра – уметност на возможното, популарно наречена – политика.

Но, како што вели старата германска поговорка, премногу готвачи го расипуваат јадењето. Токму тоа се случи со најновата состојба на политичката сцена во Република Македонија. Оведнаш, целата

конструкција, добро обмислена од стотици „умни“ глави, се распадна, а нејзините дезинтегрирани делови сведочат за големиот пресврт, за шокот, за космичките закони на акцијата и на реакцијата.

Турбулентните промени во новата американска администрација ги оставија абонентите на старата администрација без земја под нозете. Тука мислам на тие домашни галеничиња, кои под покровителство на американската амбасада во Скопје и на Сорос Транснационале без причини аздисуваа последниве две-три години по скопскиот урбан простор. Или, подобро – со причини, колку апсурдни и тенденциозни, толку субверзивни и антидржавни. Сепак, секој има право на свој став и на свое незадоволство. Но кога сето тоа ќе се претвори во агресивна хистерија и вандализам, тогаш тоа прераснува во едно немо и анимално малтретирање на граѓаните. И тоа трае и трае, а Сорос Транснационале и американската амбасада во Скопје истураат ли истураат милиони долари на запалливо масло.

Сите воспалени хулигани од скопските улици тука добија значајни ролји, плус хонорари, а да не ја споменувам помодарската аура на „револуционери“, што медиумите на Сорос Транснационале ја дуваат до небесата на славата.

Да фрлаат балони со боја врз спомениците на културата, да вандализираат институции и да палат претседателска канцеларија.

Не знам колку се свесни, но сето тоа е едно грдо и неподносливо силување на сите хумани и цивилизациски вредности. Веројатно не се свесни. Што да се прави, толкав им е менталниот капацитет.

И, така, стампедото на овие рогати говеда (според менталниот капацитет) тргна да ја освои власта.

Траекториите на движење им беа дирижирани од страната на агентите на Сорос Транснационале, кодошите од американската амбасада во Скопје, разни ситни стратегиски „експерти“ од НАТО и од ЕУ, на разни наемници од соседните земји, па разни бандитски шефови и мафијашки команданти и по некој самопрогласен револуционер.

И, така, оваа гротескна армија на криминалци и на профитери влезе во итра игра на појавување и на криење, на ветување и на шарени балони, на мимикрија и на лудо комедијанство, на патетика и на хистерија.

Прво ова почна да дава резултати, скромни, но кога надојдоа доларите на Сорос Транснационале и на американската амбасада во Скопје, оведнаш армијата на комедијанти и на предавници се засили, се зацврсти и стана заканувачка по поредокот.

- Ма, каков патриотизам! Дај парите, да удрам неколку куртоани со боја по Триумфалната арка, па да си одиме на Халкидики!

Стратегија, проста како грав. Но, делотворна. Во комбинација со кодошките акции на прислушување на приватните разговори на владетелите и нивна дистрибуција по електронските медиуми, финансирани од Сорос Транснационале и американската амбасада во

Скопје, резултатите значајно се подобрија.

И го накормија рибникот, наречен ФИРОМ, со храна, што не мал број крапови одбија да ја јадат, но, сепак, еден значаен дел од нив ја проголта, па дури и уште сака да гнете.

И, еве им ја платформата. Ајде де, голтнете ја! Ајде, стоко! Голтај!

И почнаа да ја голтаат зашто веќе немаше каде. И ќе ја изголтаат, кога е власт во прашање, за нив и за нивниот водач нема лимити.

Но им се случи народ. Е тоа не беше планирано. Тука малку им се слоши, но се понадеваа, дека авторитетот на американската амбасада во Скопје и на Сорос Транснационале ќе ги покријат, ама...

Тоа го однесе виорот на историските промени.

Еееј, говеда рогати! Сте чуле ли дека Доналд Трамп ја победи Хилари Клинтон на изборите за претседател на САД?!

Но, за нив тоа не значи многу. Тие живеат во изолиран и аутистичен свет (во еден вид бара) и мислат дека илузионистот Зоки може да направи сè.

Затоа нашиот принципиелен претседател, Ѓорѓе Иванов, кој е одговорен пред историјата, мораше да ги потсети на реалноста.

По овој, за мене, херојски чин на претседателот Ѓорѓе Иванов, тие, конечно, сфатија дека нивниот поход кон власта е запрен. Ова е пат-позиција, при која, конечно, правдата и моралните принципи во политиката и во општествените релации ќе се појават на сцената како делотворни механизми за конечно воспоставување стабилен цивилизациски поредок во земјата. Луѓето ќе се собираат кон правичната опција, предводена од патриотските сили, а носителите на платформата ќе останат осамени на бојното поле како генерали без војска. ■

И ГОДИНАВА ЌЕ ПРИЈАВУВАМЕ ДАНОК ВО ПЕТ ДО 12

ДП треба да поднесат сите тие што во 2016 година, освен плата, пензија или приход од земјоделска и од самостојна дејност, оствариле и дополнителни приходи. Се работи за приходи од кирии, авторски права, индустриска сопственост, исплатена дивиденда, капитална добивка од продажба на учество во капитал и на недвижен имот, поединечна добивка од општи игри на среќа во износ поголем од пет илјади денари

Пишува | Александрија Сивковска

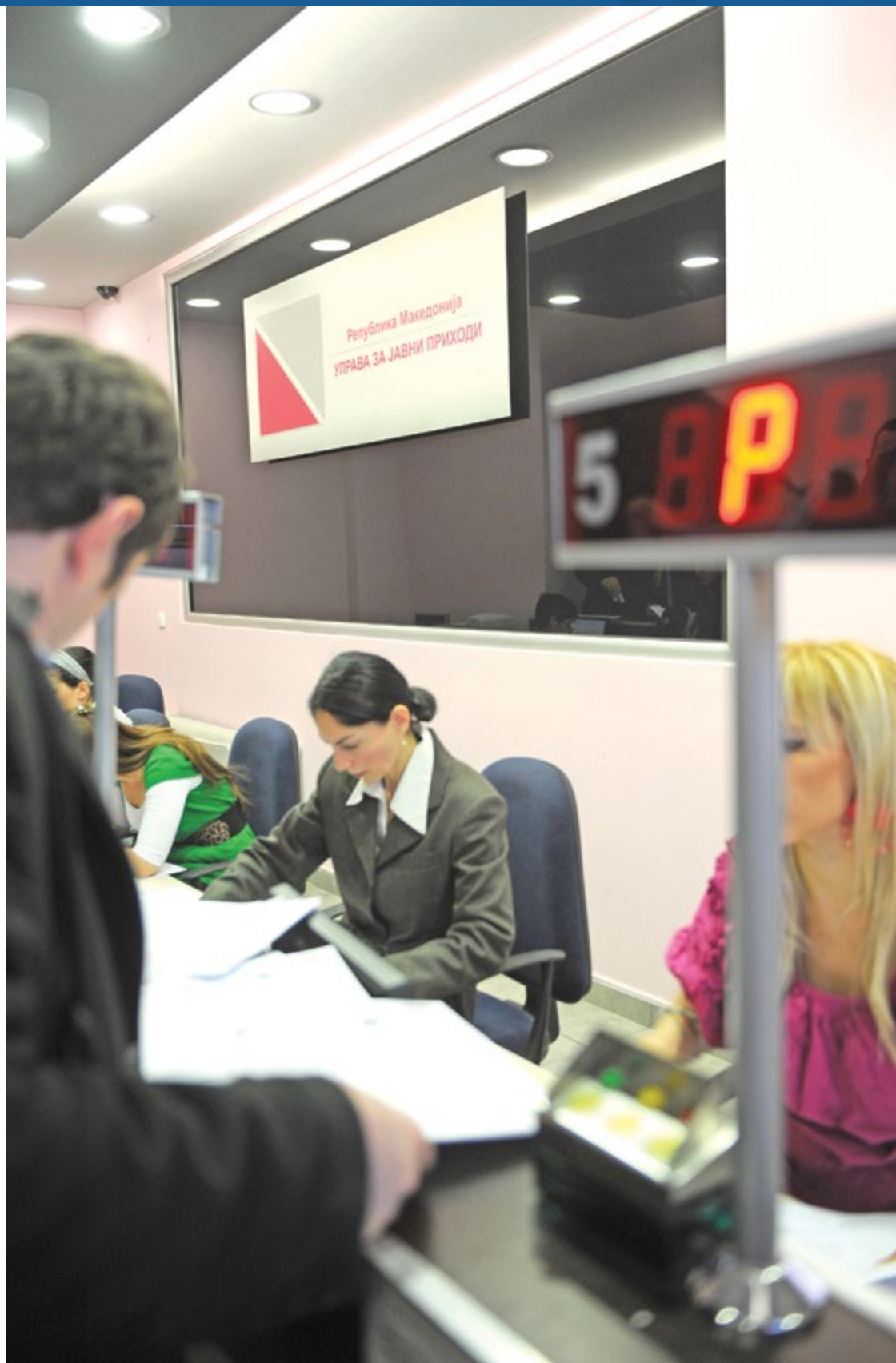
Сè можеш да заборавиш ама данок не! Оваа е порака што Управата за јавни приходи ја упати до сите граѓани апелирајќи да побрзаат да ја исполнат својата обврска и да поднесат годишна пријава. Последниот рок за пријавување екстра-приход е 15 март, до кога се очекуваат повеќе од 400 илјади пријави, слично како минатата година. Од УЈП повикуваат граѓаните да не го чекаат последниот рок за исполнување на законската обврска. Постапката е едноставна и брза, но даночните обврзници како да чекаат пет до дванаесет за да ја исполнат обврската, па вообичаено во последните денови од рокот се

создаваат турканици и нервози. Олеснителна околност е што данокот може да се пријави и по електронски пат.

■ **Граѓаните треба да ги поднесат годишните даночни пријави и да не го чекаат последниот рок бидејќи тогаш се создава метеж на шалтерите. Апелираме граѓаните што се регистрирани во системот е-даноци да ги поднесат пријавите по електронски пат – велат од УЈП.**

Сепак, информациите од терен потврдуваат дека граѓаните си ја тераат старата традиција, сè да прават во последен момент. Така на една недела пред истекот на рокот, само една половина поднеле годишна даночна пријава. Имено, од очекуваните 400 илјади, само 216.000 ги пријавиле екстра-приходите, иако пријавувањето можеше да се прави од 1 јануари 2017 година. Најмногу или 80.000 пријави се поднесени во Скопје. Околу 100.000 граѓани даночната пријава ја доставиле електронски. Најголем број пријави се очекуваат последниот ден од рокот, 15 март.

Годишна даночна пријава задолжително треба да под-

несат сите тие што во 2016 година, освен плата, пензија или приход од земјоделска и од самостојна дејност, оствариле и дополнителни приходи. Се работи за приходи од кирии, авторски права, индустриска сопственост, исплатена дивиденда, капитална добивка од продажба на учество во капитал и на недвижен имот, поединечна добивка од општи игри на среќа во износ поголем од пет илјади денари (лотарија, електронски игри на среќа, награди или интерактивни игри), приходи од игри на среќа преку специјализирани интернет-страници, приходи од интернет (е-трговија, услуги преку специјализирани страници, реклами на сопствени интернет-страници), лични примања од странство за активности поврзани со работењето во Македонија, пари од ангажман во амбасади или мисии на меѓународни организации, други дополнителни приходи. Поднесувањето на ГДП е задолжително и за сите вработени на кои им било исплатено К 15.

Кај добивките од игрите на среќа се пријавуваат само тие што се повисоки од 5.000 денари.

■ **Кај игрите на среќа би нагласиле дека се пријавуваат само тие приходи повисоки од пет илјади денари и тоа важи за општите игри на среќа. Приходите од обложувалниците не се пријавуваат во годишната даночна пријава. Би нагласиле и дека граѓаните што се занимаваат со електронска трговија и остваруваат приходи преку интернет треба тие приходи да ги наведат во годишната даночна пријава – објаснуваат од УЈП.**

Граѓаните што оствариле дополнителни приходи, а кои нема да достават годишни даночни пријави, се соочуваат со казни од 500 до 1.000 евра.

За да се поднесе годишната даночна пријава работодавецот, односно исплатувачот на приходот има законска обврска најдоцна до 25 јануари да издаде збирна пресметка со вкупниот износ на исплатени приходи, платениот персонален данок и придонеси за претходната година. И Фондот за пензиско и за инвалидско осигурување издава збирна пресметка за годишната бруто-пензија, социјални придонеси и персонален данок, а Фондот за здравствено осигурување дава збирна пресметка за годишното породилно боледување, социјални придонеси и персонален данок.

Секој граѓанин што е од друг град, а работи, живее или студира во Скопје може да поднесе годишна даночна пријава во Контакт-центарот на УЈП во зградата на Регионалната дирекција. Пријавите можат да се достават и преку пошта на адресата на Регионалната дирекција. Даночната управа отвори дополнителни шалтери во приземјето на Дирекцијата за големи даночни обврзници (зграда на ССМ), а тука се и Регионалната дирекција, даночниот шалтер во Чаир, како и мобилните даночни шалтери на УЈП.

Значи, надлежните даночни органи го сторија своето, преку отворање дополнителните пунктови за собирање на ГДП, сега на ред се граѓаните. Сите што досега не го пријавија дополнителниот данок имаат уште неколку дена да го сторат тоа за да не плаќаат казнени поени. ■

ЕЛЕМ НЕМА ДА БАРА ПОСКАПУВАЊЕ НА СТРУЈАТА

■ „Електрани на Македонија“ нема да бара зголемување на цената на електричната енергија за тарифните потрошувачи, а негативното салдо од работењето на почетокот на годинава предизвикано со увозот на струја поради екстремните студови ќе го надмине со извоз на струја кога ќе биде поскапа на берзите - најави генералниот директор на ЕЛЕМ, Христијан Мицкоски.

Во моментов цената на електричната енергија на берзите е 24,5 евра за мегават час и е за 17 евра пониска од регулираната на ЕЛЕМ, па се размислува наскоро да се почне со увоз на евтина струја и во тој период да се подготвуваат капацитетите и да се полнат акумулациите за да се извезува подоцна, кога цената на струјата ќе биде повисока од регулираната. На тој начин не само што компанијата ќе може да го испегла негативното салдо во работењето од почетокот на годинава, туку ќе може и да забележи профит.

ПАД НА ИНДУСТРИСКОТО ПРОИЗВОДСТВО

Индустриското производство во јануари годинава, во однос на јануари лани бележи пад од 2,6 проценти, објави Државниот завод за статистика. Индустриското производство во секторот рударство и вадење камен во јануари 2017 година, во однос на јануари 2016 година, бележи опаѓање од 7,2 отсто, во секторот преработувачка индустрија бележи опаѓање од 3,6 отсто, а во секторот снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација пораст од 10,6 отсто.

Од Државниот завод за статистика нагласуваат дека намалувањето во секторот преработувачка индустрија е резултат, пред сè, на намаленото производство на прехранбени производи, на пијалаци, на тутунски производи, на текстил, на облека, производи од гума и производи од пластични маси, други неметални минерали и на фабрикувани метални производи, освен машини и уреди.

НБМ:И ПОКРАЈ ПОЛИТИЧКАТА КРИЗА, ЕКОНОМИЈАТА РАСТЕ

Неизвесноста на политичката сцена ја запира македонската економија, но земјава сè уште остварува стапки на пораст. Последните податоци на Народна банка покажуваат дека девизните резерви се на стабилно ниво, се забрзува порастот на вкупните депозити, а ќе се засилува и кредитирањето, особено на компаниите, како резултат на двојното намалување на основната камата.

Податоците упатуваат на движења во различни насоки, но, гледано во целост, состојбата во економијата во последниот квартал од годината била малку понеповолна во однос на третиот квартал. Гледано за целата 2016 година, досегашните остварувања и тековните показатели упатуваат на пораст на економијата, а стапката на пораст е блиска до очекуваниот пораст од 2,3 отсто

во согласност со октомвриската проекција“.

Според НБМ, се стабилизира надворешното опкружување на земјава, а еврозоната, како наш клучен трговски партнер, продолжува економски да закрепнува. Податоците заклучно со декември покажуваат забрзување на месечниот пораст на вкупните депозити за 4,3 отсто.

Во декември вкупните кредити се зголемиле за 2,9 отсто. Позитивата речиси во целост произлегува од кредитирањето на компаниите. Годишната стапка на кредитен пораст изнесува 6,5 отсто и е над проектираниот од 5,6 отсто.

ПОНИСКИ ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ И ЦЕНИ НА МАЛО ВО ФЕВРУАРИ

Трошоците на живот во февруари во однос на јануари годинава се намалени за 0,5 проценти, а цените на мало за 0,6 проценти. Во споредба со февруари лани, трошоците на живот бележат пораст од 0,2 проценти, а цените на мало од 1,3 проценти, објави денеска Државниот завод за статистика. Намалувањето на трошоците на живот

во февруари во однос на јануари годинава е резултат на понискиот индекс на свежиот и разладен зеленчук, освен компирот, за 16,3 проценти, свежото и разладеното овошје за 5,3 проценти, полномасното млеко за 0,8 проценти, другите преработки од месо за 0,3 проценти, лебот и житата, јајцата и маслото и маснотиите за 0,2 проценти.

РАСПИШАН ОГЛАС ЗА ИЗГРАДБА НА СЕКУНДАРНА И НА ТЕРЦИЈАЛНА ГАСОВОДНА МРЕЖА

ГВладата распиша оглас за изградба на секундарна и на терцијална гасоводна мрежа преку јавно-приватно партнерство за скопскиот, западниот и за источниот регион. Вкупната проценета вредност за изградба на оваа гасоводна мрежа е околу 150 милиони евра.

Ќе бидат опфатени сите 17 општини во скопскиот регион, 36 општини во источниот регион и 26 општини во западниот регион. Со ова почнува процесот на секундарна и на терцијална гасификација, односно паралелно со изградбата на примарната гасоводна мрежа ќе се работи и на изградба на систем со кој директно ќе се поврзат

крајните корисници – државните институции, компаниите и граѓаните на Република Македонија.

Огласите се веќе објавени во „Службен весник“ и на страницата на Бирото за јавни набавки, како и во медиумите во Република Македонија и во „Фајненшл тајмс“. За разлика од претходните огласи, во овој оглас има неколку суштински разлики како од технички аспект, така и во однос на тоа дека периодот на концесија е продолжен од 20 на 30 години, а и приклучокот што треба да го субвенционира Владата е намален за дваесетина проценти.

ОТПИШУВАЊЕТО НА ГРЧКИОТ ДОЛГ НЕ Е НА ДНЕВЕН РЕД

Прашањето за отпишувањето на грчкиот долг во моментов не е на дневен ред, изјави германскиот министер за финансии Волфганг Шојбле. Станува збор за тековната програма што треба да се заврши до крај и да се усогласат следните транши, посочи германскиот министер. При преговорите за Брегзит,

ПОРАСТ НА ЕВРОЗОНАТА ОД 0,4 ОТСТО НА КРАЈОТ ОД 2016 ГОДИНА

Евростат го потврди порастот на домашниот бруто-производ (БДП) во еврозоната во рамките на 0,4 отсто во последниот квартал на 2016 година. Економијата во монетарната унија била управувана од внатрешните трошоци, а тежината е во надолна насока во изречена трговија, покажува второто читање на податоците.

Трошоците на домаќинствата додаваат 0,2 процентни поени кон порастот, а владините трошоци и инвестиции по 0,1 процентен поен.

кои се приближуваат, од витално значење е 27 земји-членки да дејствуваат заедно. Се очекув преговорите да бидат тешки и сложени.

■ На крајот, секому треба да му стане јасно дека има повеќе предност ако земјата остане во Европската унија, отколку ако ја напушти. Германија е против обезбедувањето преференции за Лондон во тој процес, со цел да не бидат поттикнати и други земји да излезат од ЕУ - посочи Шојбле.

Тој, исто така, изрази подготвеност да разговара за загриженоста на САД, што произлегува од трговскиот суфицит на Германија, но категорично ги отфрли обвиненијата дека Берлин користи пониска вредност на еврото со цел да го стимулира извозот.

Макроекономските податоци во последно време ја истакнаа силата на обновата во монетарната унија. Индексот „Сентикс“, кој ја мери инвеститорската доверба, се зголеми од 17,4 поени во февруари до 20,7 поени на почетокот на март. Тоа беше највисоката вредност од август 2007 година и ги надмина очекувањата во студијата на „Блумберг“.

Покрај тоа, инфлацијата во еврозоната достигна целно ниво од 2 отсто и тоа врши притисок над Европската централна банка да покаже подготвеност да стави крај на невидена програма за стимулации.

ГИГАНТОТ ЗТЕ ЌЕ ПЛАТИ КАЗНА ОД 1,2 МИЛИЈАРДА ДОЛАРИ ВО САД

Кинескиот телекомуникациски гигант ЗТЕ се согласил да им исплати 1,2 милијарда американски долари на САД поради извоз на стока во Иран и во Северна Кореја, со што ги прекршил санкциите, објавија американските власти.

По долгата истрага, почната во времето на претходниот американски претседател Барак Обама, кинеската телекомуникациска компанија ЗТЕ признала дека во Иран и во Северна Кореја извезувала телекомуникациска опрема произведена во САД, во износ од неколку стотини милиони

долари, објавија неколку американски министерства.

Кинеската компанија, исто така, признала дека дала лажни информации пред властите за да ги прикрие малверзациите. ЗТЕ мора веднаш да исплати 892 милиони долари и во текот на следните седум години ѝ се заканува дополнителна казна од 300 милиони долари доколку направи нов прекршок, се наведува во договорот.

„ЏЕНЕРАЛ МОТОРС“ (ГМ) ГО ПРОДАВА ЕВРОПСКИОТ СЕКТОР НА ПСА

Американскиот гигант „Џенерал моторс“ (ГМ) ќе претрпи едноократен трошок во висина до 4,5 милијарди долари поради продажба на својот европски сектор на француската ПСА.

Покрај продажбата на автомобилските имиња во Европа, „опел“ и „воксхол“ и на својот финансиски сектор, за вкупно 2,2 милијарди евра, ГМ ќе има сметководен трошок од 4 до 4,5 милијарди долари поради намиравање на пренесените обврски за пензии и одложените даночни средства.

АЗИСКИТЕ ЗЕМЈИ ЌЕ ПОТРОШАТ 26.000 МИЛИЈАРДИ ДОЛАРИ ЗА ИНФРАСТРУКТУРА

Азиските земји ќе мора да потрошат 26.000 милијарди долари до 2030 година на инфраструктура за да се фатат во костец со сиромаштијата. На тој начин ќе го поттикнат стопанскиот пораст и полесно ќе се изборат со климатските промени, предупреди Азиската банка за развој (АДБ).

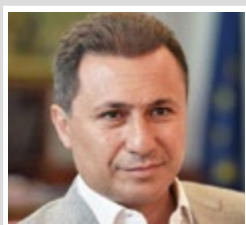
Азискиот кредитор истакнува дека владите на некои најсиромашни земји во светот треба да инвестираат во речиси сите сектори, од транспорт и телекомуникации, па до снабдување со електрична енергија, вода и обезбедување основни санитарни услови.

Рекоа, не порекоа

**ГОРГЕ
ИВАНОВ**

Отсуството на јавна осуда на платформата од Тирана од страна на меѓународната заедница само ќе охрабри слични обиди во нашиот, но и во други региони во Европа со сложена етничка, религиска и јазична реалност. Барам со внимание да ја разгледате вистинската реалност со која сме соочени и да се заложите оваа штетна платформа да биде јавно отфрлена и осудена од страна на Европската унија и на НАТО и од нивните земји-членки. Понатаму, очекувам да го осудите флагрантното мешање во внатрешните работи на Република Македонија од страна на два нејзини соседа – аспиранти за полноправно членство во Унијата.

**НИКОЛА
ГРУЕВСКИ**

Се гази врз гласот на мнозинството Македонци, кои го остварија своето демократско право на парламентарните избори. ДУИ не почитувајќи го и нарушувајќи го востановениот принцип победник со победник, сака да ги прати во опозиција мнозинството Македонци што гласаа за ВМРО-ДПМНЕ. Доколку сега се случи прекршување на принципот победник со победник, во иднина никогаш повеќе нема да важи бидејќи победникот би добил повеќе во коалициските разговори од вториот или со третиот по ред поголем партнер, отколку што би добил од најголемиот партнер за разговори.

**МИРОСЛАВ
ЛАЈЧАК**

Многу нестандартно и несреќно е за Македонија што има такво вмешување од странство во внатрешните процеси бидејќи формирањето Влада, навистина, е процес што треба да биде во рацете на домашните политичари.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Зијадин Села

ПОТПАЛУВАЧ НА ЕТНИЧКИ ОГАН

Роген:

1972 година во
с. Ливада, Сџирешко

Професија:

лекар, специјалист
интернист

Контроверзност: „Ќе ви кажам јас како се блокира овој закон. Ќе ви покажам кога ќе стигнеме до последниот амандман, ќе видите кога ќе ја земеме оваа говорница, овие микрофони и овој парламент ќе го запалиме“.

Образовани, необразовани, политичари, измамници, велепредавници, професори, секаков срам за профе-

сијата, за народот, блефери и лапусчии поминале во оваа рубрика, но никој досега во статијата на „Википедија“ немал поглавје „контроверзност“.

Статиите за македонските личности не се обемни, содржат основни податоци, најчесто општи, но неретко и пофални. Села е првиот политичар што може да се „пофали“ со „Собранието во пламен“. Така почнува запознавањето со Зијадин Села, пратеник во Собранието 2011-2013 година, градоначалник на Општина Струга до декември 2016 година, денес водач на Алијансата за Албанците, отсекогаш радикален Албанец.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Во 2013 година Села си дозволи да побара Струшките вечери на поезијата да се одржуваат и на албански, или, секако во свој стил, се закани дека ќе ги забрани.

Истата година стана градоначалник на Струга од редовите на ДПА со слоганот „Гласајте масовно за да го бетонираме фактот дека Струга е албанска“, а го поддржаа ДУИ и другите албански партии.

На 11 јули 2014 година Села беше еден од предводниците на поголема група демонстранти во Скопје поради судската пресуда за сторителите на убиствата кај Смиљковско Езеро. Групата скандираше „УЧК“ и „Етничка Албанија“.

„Демонстрантите што протестираат незадоволни од пресудите за случајот 'Монструм', скандираат 'Учк', 'Учк', 'Етничка Албанија', 'Сакаме слобода', 'Стоп за монтираните случаи', 'УЧК не е ДУИ, УЧК е со народот' и носат албански знамиња. На чело на поворката носат транспарент-мозаик со ликот на Никола Груевски, на кој пишува 'Масакр за Бродец 2007', 'Масакр за Радуже 2010', 'Акција Монструм 2012' - ова е мозаикот на злото. Во првиот ред е градоначалникот на Струга Зијадин Села“, објавија медиумите во јули 2014 година.

Потоа се занимаваше со локално шерифување за на изборите да ги повампири своите големоалбански аспирации во дотогаш „тивката“ Алијанса за Албанците.

Докажаниот македономрзец прв му подаде рака на давеникот Заев, а за возврат го побара возможното – Заев да ја прифати тиранската платформа, што овој без збор и го направи.

Големоалбанецот од македонското село Ливада, кому оваа Македонија му овозможила да стане некој и нешто, си дозволи да рече дека македонскиот идентитет не постои - пред 100 години македонскиот народ не постоел.

■ Историската реалност на Македонија ја знае целиот свет и е многу апсурдан за еден народ што нема свој идентитет, во конкретниот случај Македонците. Албанците биле многу коректни и им помогнале да го градат тој идентитет и сега вие го оспорувате нашиот идентитет. Со пописот од пред 100 години не постои македонски народ - вели интернистот со селективни познавања од историјата.

Човекот што се обиде да ја промени историјата на Струга, човекот кого Рамковниот договор го спречи да ги промени сите имиња на улиците во градот, кој си дозволи да не им биде градоначалник на сите стружани, денес си даде право сквернавејќи ја историјата, на македонскиот народ да му наметне вина дека е одговорен за геноцид што не се случил. Да, виновен е македонскиот народ, но не за геноцидот што не се случил, туку што им дозволува на угнетувачите денес гласно да заговараат геноцид на Македонците. ■ (P.P.)

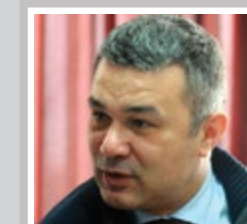
Рекоа, не порекоа

**ПЕТЕР
СИЈАРТО**

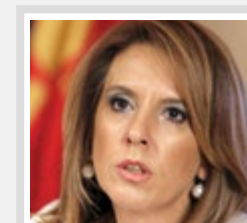
За време на последниот состанок на Советот за надворешни работи, јас ги повикав нашите европски пријатели да излезат во однос на ова и да објават став бидејќи е многу чудно што некои партии имаат или немаат дозвола да одат во коалиција со една или со друга партија на територија на друга земја. Па, ова беше многу чудна процедура, но уште почудно беше што Европската унија не кажа ништо за тоа. Ние досега бевме многу гласни за тоа, исто така и отворени, а и ќе продолжиме да бидеме такви.

**АЛЕКСАНДАР
СТОЈЧЕВ**

За геноцид врз албанскиот народ во Македонија од 1912 година до 1956 година не постојат историски факти, такво нешто, според науката, не е верификувано и, според тоа, никој не може да тврди дека се случило.

**ЕЛИЗАБЕТА
КАНЧЕСКА-
МИЛЕВСКА**

Доколку се реализира албанската платформа, која е поддржана од СДСМ, ќе се загрози идентитетот на државата. Во платформата, покрај македонскиот јазик и неговото кирилично писмо, има воведување на албанскиот јазик и на неговото писмо, исто така донесување брза резолуција во самото Собрание во насока на промена на името каде што ќе бидат вклучени сите албански партии во преговорите со Грција во насока на промена на името и на идентитетот и брз влез во ЕУ и членство во НАТО.

#ОВАМАГАТЕ Е МНОГУ ПОВЕЌЕ ОД ЕДЕН ХАШТАГ

Ако бев демократ,
ќе се плашев, и тоа
многу.

Заборавете на вообичаената димна завеса на партиското дрдореење на Чак Шумер во интервју за емисијата „Мит д прес“ или на огромниот број повици за главата на Трамп од вообичаените осомниче-ни личности од медиумите и разгледајте ја ситуацијата: конгресни комисији, ФБИ, а да не ги споменуваме мно-губројните медиумски ор-ганизации и којзнае кој друг (НСА? ЦИА? ...?) веќе подолго време ја испитуваат евентуалната соработка на Трамп со Русија, но досега не успеаа да најдат ама баш ништо.

Дали постојат шанси да от-кријат нешто значително во овој момент? Речиси, сигурно, не.

Така, сега Трамп упатува обви-нувања кон Обама на „Твитер“ дека го прислушувал. Обвину-вањата доаѓаат откако „Брајт-барт“, Марк Левин, Ендру Ме-карти, Луиз Менш и други, кои сум ги заборавил или за кои не знам, известуваа за две барања до судот ФИСА (една одбиена минатото лето, а една одобре-на во октомври) за дозвола да се прислушуваат телефоните во кулата „Трамп“. Дали има вистина во тоа?

Се чини дека некој вид при-слушување, всушност, и се случило затоа што тоа беше

речиси признато во пишу-вањето на „Твитер“ на авто-рот на говорите на Обама, Џон Фавро, кој стапи во ак-ција само неколку часа по активноста на „Твитер“ на Трамп, кој напишал: Јас би бил внимателен во врска со изјавите на Обама дека не се прислушувало. Ниту тој, ниту Белата кука не дал таква на-редба. Кевин Луис, портпарол на поранешниот претседател, речиси истовремено одгово-рил: Ниту претседателот Оба-ма, ниту некој претставник на Белата кука наредил да се прислушува некој граѓанин на САД. Дали наредил? Тоа го на-рекувавме разумно негирање.

Трамп сака тоа да се истражи, заедно со другиот дел од прет-

поставениот хаос со Русија. Во меѓувреме, „Њујорк тајмс“, кој е близок до Демократската партија, објави дека самиот Џејмс Коми побарал од Минис-терството за правда да негира дека некогаш постоело такво прислушување - или барем така кажуваат изворите на весникот. И самиот „Тајмс“ по-инаку гледаше на тоа до пред само неколку месеци. Исто така, поранешниот директор на националното разузнавање на САД, Џејмс Клапер - познат по лагата за НСА - ги уверуваше медиумите во врска со прислу-шувањето. - Не можам да го негирам тоа, рече тој. (Секако дека можеш.)

Во меѓувреме, Барак и Мишел Обама, место тивко да си зами-

нат од политичката сцена во Вашингтон, како што напра-вија претходните претседате-ли, или тие во поново време, се преселија во еден локален имот со својот постојан при-дружник Валери Царет, како Барак никогаш да немал на-мера да замина и очекува да служи трет мандат.

Моја претпоставка е дека сето ова ќе се сведе на тоа дали по-ранешниот претседател знаел за прислушувањето - кој го дозволил и од каде доаѓа и, ако е така, кога се случило тоа? Исто така, и како реагира Барак и што сторил за тоа?

Во интервју за „Фокс њуз сандеј“, сенаторот Том Котон беше прашан дали панелот на Комисијата за разузнавање на Сенатот ќе го разгледува евентуалното прислушување на Трамп, а неговиот одговор беше - секако.

Сега за тоа зошто ќе се пла-шев ако бев демократ. За да се истражи тоа, не мора да сте некој суперискусен адвокат како Ендру Мекрти. Еден стар 'рџосан брџ ќе ја завр-ши работата, само сменете го сечилото и поставете некои очигледни прашања, кои, на некој начин, беа игнорирани од страна на медиумите изми-натиот викенд. Тие прашања може најдобро да се постават под заклета од страна на Конгресниот комитет. Подо-цна, тие можеби ќе треба да се решат и на суд.

Дали државниот обвинител (во овој случај Лорета Линч), обично, ја информира Белата кука за одлука да се оди на суд ФИСА за одобрување прислу-шување политички претседа-телски противник? Дали Линч ја информирала Белата кука? Дали имало некаква дискусија за оваа одлука меѓу Белата кука и Министерството за пра-вда? Зошто Министерството за правда решило да се врати во судот ФИСА во октомври по втор обид за одобрување?

Чија идеја било тоа? Дали тие имале дополнителни инфор-мации? За што се работело? Дали името Трамп било вклу-чено при првиот обид, но ис-пуштено во вториот? Зошто? Ако ништо од тоа не се случи-ло, кој го измислил и зошто? Тоа нема никаква смисла, со оглед на тоа колку е лесно да се негира. Освен, се разбира, иако тоа не би требало да се случи, НСА редовно да при-слушува сѐ и секогаш, па дури и претседателските кандидати, новоизбраниот претседател и самиот претседател. Но, зошто тогаш на 12 јануари оваа годи-на, повторно според „Њујорк тајмс“, администрацијата на Обама ненадејно ги прошири-ла овластувањата на НСА?

Би можел да продолжам, но веќе ја сфативте поентата. Можностите тука се бескрајни. И „Викиликс“ веќе ја откри ши-роката употреба на прислушу-вањето на Обама. Тоа е долга листа. Ништо особено ново тука, освен, ако тоа воопшто се случило, прислушувањето на неговиот најважен против-ник во нашата демократска република, загрозувајќи мно-гу основи на нашата земја и правејќи го Никсон да изгледа како аматер

Нема сомневање дека демокра-тите ќе се кријат зад нацио-налната безбедност, но тоа не може да трае вечно. Луѓето на лидерски позиции како сена-торот Котон имаат право на факти - и тие ќе ги добијат на крајот, можеби и за брзо време, затоа што администрацијата на Трамп ќе се погрижи за тоа. Исто така, и тоа е тоа што луѓе како Шумер и републи-канецот Адам Шиф добро го знаат - Трамп, најверојатно, бил прислушувач од повеќе извори. Ако не бил, од каде доаѓаат сите овие протечени информации? Од Марс? ■

Автор: Роџер Л. Симон,
новелист, сценарист и сопственик
на „Пи-Џеј медија“
Превод: Ана Цветаноска

ЧОВЕКОТ ШТО ИМ ЈА ПОДАРИ НОРВЕШКА НА НАЦИСТИТЕ - ВИДКУН КВИСЛИНГ

ДЕВЕТТИОТ КРУГ ОД ПЕКОЛОТ

Предавството е форма на измама. Да предадете неког значајно да ја изневерите неговата доверба, неговите очекувања и лојалноста или да ги повредите интересите на групата на која ѝ припаѓате. Предавниците ги осудува времето, ги осудуваат современите, идните генерации, но дури и тие на кои предавството им оди в прилог.

Низ историјата предавството се сметало за еден од најлошите чинови што може да ги направи еден човек за групата на која ѝ припаѓа (државата, народот, племето, војската) и, главно, секогаш остро се казнувало.

Велепредавството или политичко предавство на државата и на народот се сметало за најголемо злосторство, поголемо и од убиството. Во средновековна Англија со законот што важел до 1814 година велепредавство се казнувало со бесење, задушвање и, на крајот, сечење на четири дела за мажите и спалување на клата за жените.

Во историјата ова срамно име го носат Марко Јулие Брут, еден од атентаторите на римскиот цар Гај Јулие Цезар и Јуда Искариотски, предавникот на Исус Христос. За предавството Шекспировиот крал Лир вели дека е полошо од убиство, а Данте во „Пеколот“ им го резервира деветтиот круг токму на предавниците.

НОРВЕШКИОТ ХИТЛЕР

Во поновата историја велепредавството се врзува за името на норвешкиот политичар и соработник на нацистите во Втората светска војна, Видкун Квислинг. Поимот квислинг во почетокот означувал соработник или соработници и помагачи на германскиот окупатор во Втората светска војна, кои под надзор на Хитлерова Германија управувале повеќе држави-марионети во Европа. По војната се користи за соработници на странски завојувачи или, општо, за предавници.

Видкун Квислинг е роден во 1887 година. Во Фиредсал. Уште како дете покажал интерес за религија и за метафизика и тој интерес не спласнал со текот на годините. Отишол дури толку далеку што осмислил сопствена религија – универсализам, која претставува еден вид христијанство. Сепак, на крајот се решил да гради војничка кариера, а, како сè во животот, и со војската почнал многу рано, на 18 години. Во Воената воздухопловна академија се запишал во 1905 година и по школувањето (во 1908 година) бил најдобар војник во својата класа. Првото унапредување го добива во 1917 година, кога му е доделен чинот капетан. Кариерата ја продолжил со учество во

хуманитарни мисии во Советскиот Сојуз и во Ерменија (1922-1925), а потоа е службеник во норвешката амбасада во Москва. По враќањето во Норвешка влегува во политиката како страстен антикомунист. Како член на Селанската партија бил министер за одбрана, а во 1933 година основал мала партија – Народен сојуз, која имала малку следбеници, но моќен помагач – германските нацисти. За помошта Квислинг ќе им се одолжи при инвазијата на Норвешка зашто неговата партија ќе биде петтата колона при нападот на Германија врз Норвешка.

Партијата била уредена по принципот на германските нацистички партии, а Квислинг самиот себеси се нарекувал водач и „норвешки Хитлер“. И покрај поткрепата што ја добивал од Здружението на норвешките селани на изборите во 1933 година, неговата партија добива околу два процента гласови, а потоа партијата се врти уште подлабоко во десен радикализам отворено прифаќајќи пронацистички и антисемитски ставови. На наредните избори, во 1936 година добил уште помалку гласови, но по германската инвазија на Норвешка партијата со едвај 2000 членови ќе порасне на партија со 45.000 членови (1945 г.).

ПРЕДАВСТВОТО НА КВИСЛИНГ

Во почетокот на Втората светска војна Квислинг одржал повеќе состаноци со Хитлер и со неговите соработници за да ги убеди во нужноста да се освои Норвешка. Кога успеал, во април 1940 г. Германија извршила инвазија на Норвешка, а тој, како министер за одбрана им помогнал така што ги уништил комуникациските средства во норвешката војска. Така им помогнал на Германците подлабок пробив без никаков отпор од Норвежаните. Во мај истата година Норвешка капитулирала.

На 9 април 1940 година кралското семејство и членовите на парламентот биле принудени да го напуштат главниот град и да се повлечат во Елверум. Квислинг во тоа ја видел својата шанса да дојде на власт и само неколку часа по германската инвазија се самопрогласил за премиер, а Народниот сојуз за единствена легална политичка партија. До 1942 г. Германците не сакале официјално да го признаат за премиер сè додека тоа не го направи норвешкиот крал Хакон Втори. Но, бидејќи тој упорно одбивал, Германија го признала, а за

возврат тој се трудел да ги всади германските нацистички принципи во норвешкото општество. Германските принципи, меѓу другото, подразбирале прогон на Евреите. Тој се смета за одговорен за протерување на повеќе од 1.000 Евреи. Освен тоа, спроведувал терористички методи кон тие што покажувале лојалност кон избраната влада, а кои по инвазијата на Германија престојувале во Лондон. По Втората светска војна Квислинг бил фатен и осуден на смрт со стрелање. Смртната казна е завршена на 24 септември 1945 година. ■ К.М.

Лекувањето речиси секогаш почнува со медикаментозен третман. Кај потешките облици на болеста, кои не реагираат на конвенционалните и нови биолошки третмани, потребен е хируршки третман. Тој може да е елективен (планиран) и ургентен, кај акутни компликации. Покрај медикаментозниот третман, важен дел во лекувањето е диететски режим, физичката активност, намалувањето на стресот, вели д-р Трајков

ДОКТОР ДИМИТАР ТРАЈКОВ, ГАСТРОЕНТЕРОХЕПАТОЛОГ, КЛИНИЧКА БОЛНИЦА „АЦИБАДЕМ СИСТИНА“

КАЈ ПАЦИЕНТИТЕ СО ВОСПАЛЕНИЕ НА ЦРЕВАТА НИКОГАШ НЕ МОЖЕ ДА КАЖЕМЕ ДЕКА СИГУРНО СЕ ИЗЛЕКУВАНИ

Разговараше |
Александра М. Бундалевска

Хроничните автоимуни заболувања како улцерозниот колитис или Кроновата болест се долготрајни хронични заболувања што се проследени со слузести или слузесто-крвави празнења, со грчеви и болки во stomакот.

Сè е почест бројот на пациенти што ја имаат оваа група болести. Стресот, секојдневните грижи, начинот на жи-

вот, навиките во исхраната се дел од факторите за појава на овие болести. Лекарите не ја исклучуваат ниту генетската поврзаност.

Симптомите при овие заболувања се пролив или запек, слуз или крв во изметот, прекумерно испуштање гасови, кркорене на цревата. При манифестација на секој од овие симптоми, а особено при крв во изметот, треба веднаш да се оди на лекар и да се дијагностицира за што се работи.

Улцеративниот колитис и Кроновата болест спаѓаат во групата инфламаторни болести на дигестивниот тракт. Улцеративниот колитис секогаш се јавува само на дебелото црево и ректумот и го зафаќа неговиот внатрешен слој (слузокожа) каде што се јавуваат воспалителни промени проследени со улцери (поголеми или помали рани во слузокожата). Кроновата болест може да се јави на кој било дел од дигестивниот тракт, но најчеста е на тен-

кото и на дебелото црево и ги зафаќа внатрешните слоеви на сидот на цревата. Овие воспалителни болести се од хроничен карактер.

- Фактори на ризик за ИБД се возраст, раса и етничка припадност, фамилијарна историја, пушење цигари, користење на одредени лекови, место на живеење – вели д-р Димитар Трајков, гастроентерохепатолог од Клиничката болница „Ацибадем систина“ во Скопје.

- Што е колитис, а што е Кронова болест?

ТРАЈКОВ: Воспалителните цревни заболувања, кои се нарекуваат и ИБД се хронични воспаленија на гастроинтестиналниот тракт од непознато потекло. ИБД се болести класификувани во група автоимуни болести.

Постојат два типа ИБД – улцерозен колитис и Кронова болест. Улцерозниот колитис е воспаление на дебелото црево, а Кроновата болест може да се појави по целиот гастроинтестинален тракт (од усната празнина, па сè до аналниот отвор), со најчеста зафатеност на завршниот дел од тенкото црево.

- Кои се симптомите на колитисот?

ТРАЈКОВ: Фактори на ризик за ИБД се возраст, раса и етничка припадност, фамилијарна историја, пушење цигари, користење на одредени лекови, место на живеење.

Симптомите на ИБД варираат и зависат од степенот и од тежината на воспалението. Болеста има активна фаза, но и периоди на медикаментозно или спонтанно излекување, како и повторно појавување.

Најчести симптоми на ИБД се: пролив, слабост, исцрпеност, болки во stomакот, грчеви, крв во столица, губење апетит и телесна тежина. Во потешките клинички облици, Кроновата болест и улцерозниот колитис се животозагрозувачки состојби за кои е неопходен хоспитален третман.

- Како се дијагностицираат ИБД?

ТРАЈКОВ: ИБД се дијагностицираат со ендоскопски методи, најчесто колоноскопија – преглед на дебело црево со краток влез во тенко црево и горнодигестивна ендоскопија – преглед на храновод, желудник и на почетниот дел на тенко црево. Доколку има сомнение за болеста се земаат ендоскопски биопсии и се прави патохистолошка потврда на болеста.

- Во што се состои лекувањето на колитисот?

ТРАЈКОВ: Лекувањето на ИБД зависи од типот на колитисот, неговиот облик, возраста на пациентот, застапеноста на други хронични заболувања

Лекувањето речиси секогаш почнува со медикаментозен третман. Кај потешките облици на болеста, кои не реагираат на конвенционалните и на новите биолошки третмани, потребен е хируршки третман. Тој може да е елективен (планиран) и ургентен, кај акутни компликации.

Покрај медикаментозниот третман, важен дел во лекувањето е диететски режим, физичката активност, намалувањето на стресот.

- Дали може да се излекува колитисот?

ТРАЈКОВ: ИБД се болести за кои никогаш не можеме да кажеме со сигурност дека пациентот е излекуван. ■

БОШКО ГРУЈОСКИ, ДИРЕКТОР НА КИНТЕКА НА МАКЕДОНИЈА

ОГРОМЕН Е ИНТЕРЕСОТ ЗА ФИЛМОТ И ЗА ФИЛМСКАТА УМЕТНОСТ КАЈ МЛАДИТЕ

Оваа година се надеваме дека ќе ја реализираме идејата за музејската поставка и дека тоа ќе биде нашиот најголем подарок за македонската публика и придонес за македонската историја, вели директорот на Кинотека, Грујоски

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фото | **Дејан Сџанчевски**

Омиленото катче на филмаиите, Кинотеката на Македонија со години преку филмски ревији, гости, ретроспективи, станува значаен сегмент од културното живеење. Оваа година во април ќе го прослави 41. роденден. Бошко Грујоски, директорот на Кинотека на Македонија објаснува дека институцијата соработува со ос-

новите и со средни училишта и е дел од училишните програми.

■ Интересот за филмот и за филмската уметност кај младите е огромен, дури и за историјата на македонската кинематографија и за поновата македонска продукција. Што се однесува до повозрасната и пошироката публика,

сметам дека сме многу присутни во културното живеење и дека сме на мапата на културната понуда во градов. Тоа го забележуваме и заклучуваме по бројот и интересот на публиката. Оваа година се надеваме дека ќе ја реализираме идејата за музејската поставка и дека тоа ќе биде нашиот најголем подарок за македонската публика и придонес за македонската историја – вели Грујоски.

■ Каде ја гледате улогата на Кинотека на Македонија денес во македонската кинематографија?

ГРУЈОСКИ: Кинотеката отсекогаш имала значајна улога во заштита и зачувувањето на нашето национално аудиовизуелно културно наследство. Оваа институција, која е единствена од овој тип во нашата земја, не е само чувар, туку е и промотор и поддржувач на македонската кинематографија. Тука, во нашите депоа, ги прибираме и чуваме сите филмски наслови снимени во македонска продукција и од македонски автори, пред сè, на филмска лента, но во поново време и на дигитални носачи на слика. Според Законот за аудиовизуелно наследство, во Кинотеката мора да се депонира задолжителен примерок од сите филмови снимени во македонска продукција, исто како што во Универзитетската библиотека нашите издавачи се должни да депонираат примероци од сите испечатени дела во нашата држава. Едноставно, Кинотеката е ризничар на македонската кинематографија. Кинотеката беше еден од основачите на Фестивалот на филмска камера „Браќа Манаки“ кон крајот на '70-тите години, а потоа со години активно работи на промовирањето на домашната кинематографија во странство – преку зајмење и испраќање филмски копии и концептирање филмски програми од македонска продукција во светот. Секако, тука е и кинотечната база на податоци за македонските филмови и автори, која со години се надополнува и надградува, достапна е за јавноста, за научни истражувања и едукативни цели, а со цел да се сочува историјата на филмот во нашето поднебје.

■ Колку филмски наслови чува Кинотеката на Македонија во својот трезор?

ГРУЈОСКИ: Кинотеката спаѓа во „средните“ по обем архиви во Европа, но за нас е битно, пред сè, да го имаме сето тоа што се вбројува во македонска кинематографија. Оттаму прибираме

и чуваме филмови и снимки, главно аматерски, направени пред времето на организираната продукција кај нас – односно од почетокот на 20 век и филмовите на браќата Манаки, па сè до годините по Втората светска војна, како и сето тоа што се смета за развиена продукција – од првите филмски репортажи и документарни филмови, и првиот играл филм „Фросина“, па сè до денес, до филмовите снимени мината и оваа година. Во своите депоа имаме повеќе од 15.000 филмски копии, вклучувајќи и филмови од странска продукција, но и повеќе од 75.000 парчиња пропаганден материјал, фотографии и плакати, повеќе од 100.000 единици пишувана документација (сценарија, книги на снимање, сценографски и костимографски скици, договори, писма, преписки итн.). Нашата библиотека се состои од речиси 5.000 наслови на книги за историјата и за теоријата на филмот, и повеќе од 8.000 единици периодика поврзани со филмската уметност. Ова се само бројки, колку да добиете одредена претстава, но треба да се има на ум дека ние сме, пред сè, архив – значи сите овие филмови и документи ги чуваме во посебни услови, според светските стандарди за работа во архиви, ги каталогизираме и ги архивираме според меѓународно усвоени норми.

■ Дигитализацијата е еден од приоритетите во програмата на Министерството за култура. Како тече процесот на дигитализација? Чи дела досега се завршени и што е ново?

ГРУЈОСКИ: Да, дигитализацијата е приоритет во програмата на Министерството, но и приоритет кога треба да се промовира нашето наследство и да се направи достапно до јавноста. Од 2011 година, па до денес, благодарение на Министерството и на Владата на РМ дигитално ги реставриравме и ги дигитализравме филмовите на браќата Манаки, „Македонија во слики“ на Арсениј Јовков, играните „Црвениот коњ“, „Среќна Нова '49“, „Тетовирање“ и „Џипси меџик“ на Столе Попов, потоа „Планината на гневот“, „Републиката во пламен“, „Цената на градот“ и „Под исто небо“ на Љубиша Георгиевски, „Хај-фај“ на Владимир Блажевски, „Жед“ на Димитрие Османли и „Татко“ („Колнати сме, Ирина“) на Коле Ангеловски, како и четирите играни филмови на Милчо Манчевски. Во моментот, во Загреб, во лабораторијата на „Визије“, се дадени на дигитална

реставрација играните филмови на Бранко Гапо – „Денови на искушение“, „Истрел“, „Македонска сага“, „Време, води“, „Време без војна“ и „Најдолгиот пат“, а в година ќе работиме на филмовите на Кирил Ценовски. Секоја година се работи на овој проект, но самиот процес не е толку едноставен. Прво се подготвуваат конзерваторски елаборати во кои се образложува неопходноста од заштита и дигитализација на филмското дело, па врз основа на тоа Министерството обезбедува средства, па потоа објавуваме меѓународен тендер за избор на лабораторија што ќе ја врши дигитализацијата, па ги испраќаме материјалите, го следиме процесот во сите негови фази, па на крај добиваме филм во дигитална форма и неколку верзии за прикажување – телевизиско, киноприкажување итн. Најнакрај, доколку остануваат средства, печатиме и ДВД со дигитализираните верзии, и тоа е тоа што публиката го очекува. Но, ќе повторам, процесот на дигитализација, во рамките на овој проект и во рамките на дадените услови – административни, финансиски и организациски – тече малку подолго отколку што изгледа од далеку, или од страна. Сепак, ние сме презадоволни од резултатите и од поддршката на Владата на РМ.

■ Беше најавено и реновирање и адаптирање на целиот простор на Кинотеката. Што опфаќа проектот?

ГРУЈОСКИ: Проектот, пред сè, се однесува на реконципирањето и проширувањето на музејската поставка, на тоа што е изложено во фоајето на Кинотеката. Просторот ќе се адаптира според современите стандарди за изложува-

ње, чување и прикажување на музејска поставка, ќе бидат поставени нови витрини, осветлување и алармен систем, со што ќе се отвори повеќе простор за проширување и збогатување на поставката. Преку поголем број артефакти, апарати за снимање, фотографии, реквизити, скици, костими, документи – сите од збирката на Кинотеката, ќе биде претставена историјата и развојот на филмската уметност во светски рамки, но и историјата на македонската кинематографија. Галерискиот простор, во кој, исто така, организираме изложби и настани поврзани со филмот и со фотографијата, ќе добие ново осветлување и поквалитетни и пофлексибилни решенија за изложување, додека една од просториите што досега ги користевме за магацински потреби, ќе биде адаптирана за работилница и за џебно кино. Просторот до кинотечната киносала ќе добие и кафетерија, во која ќе можат да се соберат поголем број лица, што секогаш ни се јавува како проблем и потреба кога организираме попосетени настани. Посетителите на филмската програма ќе имаат простор каде што ќе можат да седнат, да си прикажат за филмот што го гледале, да се дружат.

■ Планирана е и музејска поставка на „Вардар филм“. Што ќе содржи таа?

ГРУЈОСКИ: Всушност, целата оваа идеја за реконципирање на музејската поставка почна да се развива по поставувањето на прашањето за музејска поставка на и за „Вардар филм“. Ако правите изложба за „Вардар филм“, тогаш тоа е истовремено и изложба за половина од историјата на македонската кинематографија. Оваа продуцентска кука е одговорна за нашето филмско производство низ речиси половина век. Од „Фросина“, па сè до „Џипси меџик“ и „Преку езерото“, кои, чинам, се последните филмови снимени од оваа кука во својство на продуцент, речиси секој играл и, секако, повеќето документарни и краткометражни филмови се од „Вардар филм“. Затоа и изложбената поставка што требаше да ја подготвиме за оваа кука, како идеја прерасна во реконципирање на изложбениот простор со кој воопшто располагаме во Кинотеката.

Во рамките на оваа, поголема поставка што ја подготвуваме, ќе биде посветен дел, и тоа многу обемен, за работата на оваа продуцентска кука бидејќи имаме многу материјал за нејзиното постоење. ■

ЧОВЕКОТ ЧЕСТО НЕ ИЗВЛЕКУВА ПОУКИ ОД ГРЕШКИТЕ ВО МИНАТОТО

Тие костими што сум ги реализирал во Битолскиот театар најдобро ја отсликуваат мојата работа како костимограф, вели Благој Мицевски

Разговараше | Невена Појовска

■ Најновата претстава на Битолскиот театар е „Смислата на животот“. Неодамна премиерно ја изведе ансамблот на театарот пред многубројната публика. Какви се Вашите впечатоци од премиерата?

МИЦЕВСКИ: Претпремиерата и премиерата на претставата „Смислата на животот“ предизвикаа голем интерес кај битолската публика, која ги исполни до последно место и двете изведби. Задоволен сум од резултатот што го постигнавме заедно со екипата како краен резултат и актерски и продукциски низ еден процес во кој мислам дека лично напредував како режисер. Впечатокот е дека публиката со големо внимание ја проследи претставата, сериозноста на темата со која се занимава, но реагираше и на моментите на хумор во неа. Мислам дека таа интерактивност ќе биде уште поголема во натамошните изведби и живот на претставата пред најразличните групи публика на кои се обраќа. Впечатокот и на авторот што присуствуваше на својата праизведба е дека тоа е една сериозна театарска продукција во која сите актери успеале да ги остварат своите ликови на непосреден филмски начин и трансформации што ги бара и самиот текст. Во една реченица да се добие чувство на тоа дека претставата претставува танго меѓу логорот на смртта и надежта на клиниката на д-р Франкл.

■ Секој драмски текст има своја порака. За што зборува текстот на оваа претстава и каква порака носи?

МИЦЕВСКИ: Текстот е инспириран од животот и од делото на Виктор Франкл, кој го преживеал холокаустот и ја создал логотерапијата, а се занимава со преиспитувањето на моралните вредности на човекот, барањето на смислата на неговиот живот и дело, за болестите

на цивилизацијата, кои до денес не можат да се излекуваат, за тоа како еден човек може и треба да го направи светот подобро место за живеење. Со други зборови, за многу универзални теми што не засегаат и овде и сега, исто како што ја засегаат и Бети, жената што доаѓајќи да бара помош во клиниката ја отвора Пандорината кутија на траумите од минатото.

Пораката на текстот е дека смислата на животот се менува од година во година, некогаш дури и од ден во ден, додека, пак, пораката на претставата е дека човекот често не извлекува поуки од грешките во минатото.

■ Како костимограф четврт век оставивте печат на речиси сите театарски сцени во земјава. Можете ли да издвоите некоја претстава што особено Ви е драга и Ви оставила впечаток при изработката на костимите?

МИЦЕВСКИ: Со оглед на тоа дека бројот на претстави за кои сум правел костими е, навистина, огромен тешко ми е да кажам

кои ми се најдраги во смисла на тоа дека и тоа е нешто што се менува и зависи од многу фактори, посебно кога станува збор за нивната изработка. Сепак, тие што сум ги реализирал во Битолскиот театар најдобро ја отсликуваат мојата работа како костимограф. Мислам дека во однос на тоа, навистина, позначајна е мојата соработка со огромен број домашни и странски режисери со кои сум соработувал, како и со сите театри, работилници и мајстори во Македонија.

Сепак, како перфектна изработка од сите аспекти на една костимографија би ги издвоил костимите за две претстави и за еден балет во Љубљана, кои беа реализирани во нивните ателјеа и со кои ме очекува соработка на нова опера оваа година, што ми е најголем предизвик и задоволство.

Ако веќе морам да одберам една костимографија тоа би била костимографијата за операта „Ромео и Јулија“ во Братислава каде што и по обем и

по квалитет на изработка на костимите мислам дека сум го достигнал својот максимум од овој момент.

Инаку, за својата досегашна работа како костимограф многупати сум бил наградуван што, секако, се должи и на некаков квалитет.

■ „Битолски Шекспиров театар“ е Ваш проект. Во една пригода рековте дека Ви е најзначаен. Што да очекуваме годинава на фестивалот?

МИЦЕВСКИ: Битолскиот Шекспиров фестивал годинава ќе го има своето петто по ред издание во последната недела од мај и како за мал јубилеј ќе понудиме разновидна и богата програма со претстави од регионот и од светот. Како и секоја година, покрај постојните пријатели и поддржувачи на фестивалот, ќе понудиме и гости што за прв пат ќе настапуваат во нашата земја, но и нешто ексклузивно.

На мое огромно задоволство, фестивалот ќе биде отворен со претстава на големиот режисер Роберт Стурџа со театар од Тбилиси, Грузија. Ќе имаме претстави од Романија, Словачка, Америка, Црна Гора и од Македонија. Програмата е во финални договори така што конечната верзија ќе биде објавена наскоро.

Фестивалот од минатата година е член на Европската асоцијација на Шекспирови фестивали, па и интересот за гостување од година во година е сè поголем. ■

ЕЛВИС ПРИСЛИ

КРАЛОТ НА РОКЕНОЛОТ

Пишува | Соџир Косиџов

Елвис Присли со своите песни и начинот на кој ги изведуваше внесе ритам во сè и промени сè. Кога се појави на музичката сцена во САД тој имаше изглед што заведува, движења од кои девојките паѓаа во транс и несомнен талент за пеење и забава, така што успехот му беше загарантиран. Тој е првиот музичар што изврши музичка револуција низ целиот свет. Така, од неговата појава во раните педесетти години на 20 век, па сè до денес, тој стана симбол на рокенролот. Постои двоумење за тоа кој е таткото на рокенролот: Едни велат дека тоа е Бади Холи, други се определуваат за Чак Бери, трети навиваат за Џери Ли Луис, четврти се сигурни дека тоа е Литл Ричард, а има и такви што тврдат дека тоа е Ајк Тарнер. Но, никој не спори дека Елвис Присли со својот кадифен глас, заводливото нишање на колковите и специфичниот (иновативен и оригинален) изглед, се здоби со титулата крал на рокенролот и е прва и најголема рокенрол-свезда на сите времиња. Литл Ричард, Џон Ленон и Френк Синатра ги сметал за најголеми ривали.

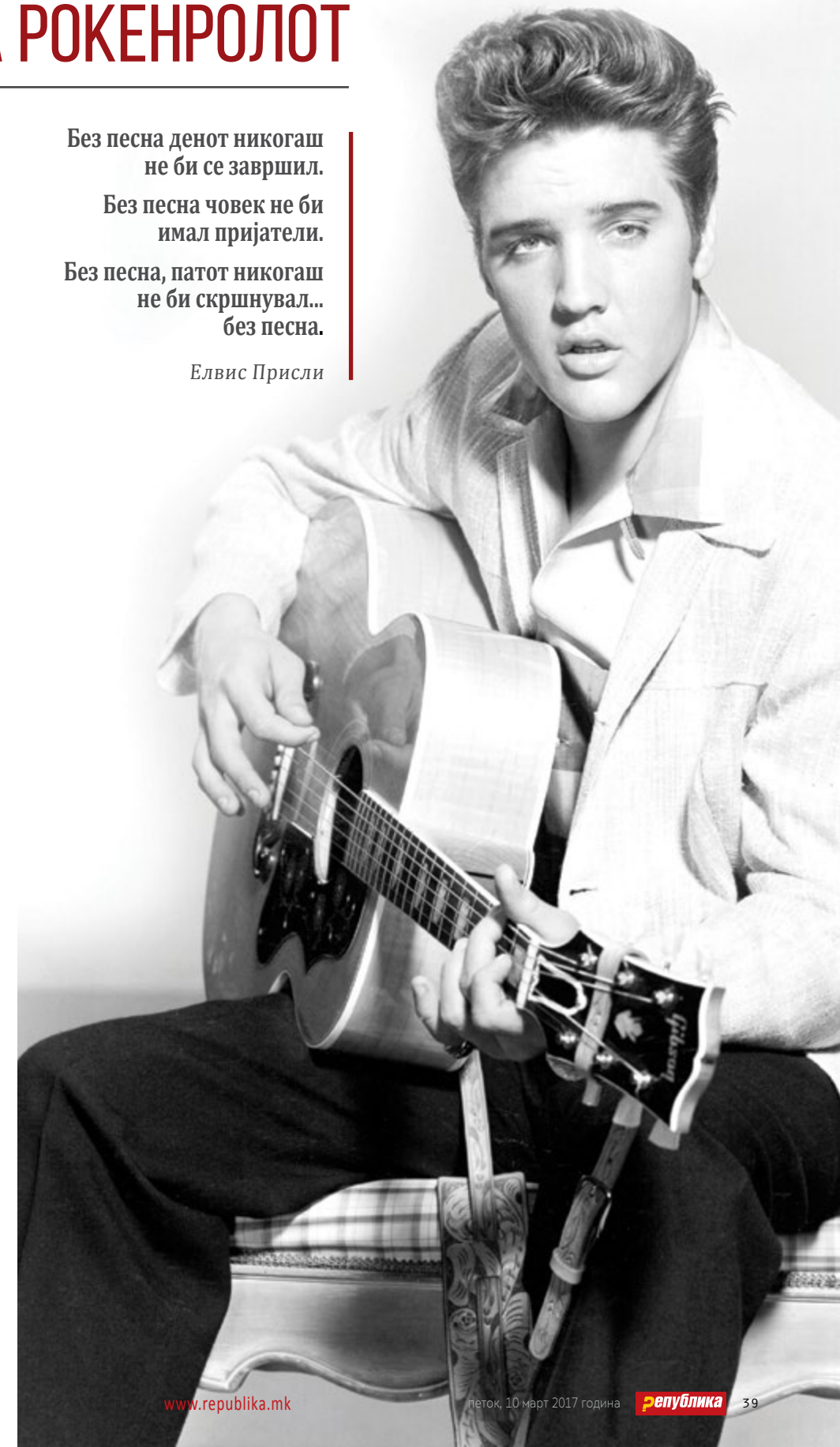
Кралот на рокенролот е роден 1935 година во гратчето Тупел, Мисисипи, од мајка Гледис и татко Вернон. На 11-годишна возраст ја добива првата гитара, а кога имал 13 години со семејството се преселил во Мемфис, Мисисипи. Имал голема среќа бидејќи Мемфис бил познат како колектор на блузот. И покрај суровиот расизам што владеел во тоа време во САД, за Елвис, музиката била само музика, без разлика на бојата или расата на луѓето. Ги сакал и ги

Без песна денот никогаш не би се завршил.

Без песна човек не би имал пријатели.

Без песна, патот никогаш не би скршнувал... без песна.

Елвис Присли

ВКУСЕТЕ ЈА УБАВИНАТА НА ОВОЈ
**ГРАДЕЖЕН
СПЕЦИЈАЛИТЕТ**
НА СТРАНА А ВО ЦЕНТАР

СТАНБЕНО - ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ
**ПОРТА ПРОЛЕТ
- ШТИП -**

890e / м2

НАРАЧАЈ ГО ТВОЕТО ПАРЧЕ ЛУКСУЗ НА: 070 269 213, 070 233 060

слушал сите музички стилови. Бидејќи живеел во музичкиот центар на градот често одел во музичките продавници, баровите и во кафетериите, во улицата Бејл, центарот на црнечката култура, и слушал музика во живо, а не само преку радио. Многу време поминувал во соседството каде што живееле Црнци, па така ја засакал и нивната музика. Го завршил училиштето 1953 година, и како возач се вработил во фабрика. Истата година едно саботно претплатне ја зел гитарата и отишол во компанијата „Сан рекордс“ и за 3,98 долари ја снимил својата прва песна, како роденденски подарок за мајка му и другото е историја. Го забележува музичкиот продуцент Сем Филипс и му нуди договор за соработка. Дебитира на 19 јули 1953 година, со синглот „That’s All Right, Mama“, кој веднаш почнале да го пуштаат повеќе радиостаници. Сите го прифатиле овој блуз-класик и биле одушевени од неговата боја на гласот и од ритамот на песната, која ги терала на игра. Во 1955 година го презема менаџерот Том Паркер, наречен Полковникот, кој од него ќе направи пејачка и филмска звезда. Набрзо му договорил да настапува по локалните клубови, а потоа и во големи концертни сали, а истата година го потпишува и првиот договор со „Рекордс“, за 40.000 долари. Во 1956 година е објавен неговиот прв албум наречен „Елвис Присли“, кој ќе стане „златен“, и снимен е неговиот прв филм „Сакај ме нежно“. Во 1957 година го снима

и вториот филм „Во љубов со тебе“, со кој постигнува огромен успех. Свездата била родена. Неговиот стил на облекување, свирењето на гитара и движењето на сцената означиле нов правец во музиката – рокенрол. Почнал да се појавува во многу радио и телевизиски емисии и станал рокенрол-свезда број 1 во САД, а подоцна и во светот. Младината почнала да го препознава како свој идол – предводник на новото движење на младите. Но, во 1958 година тој е мобилизиран во војската на САД и воениот рок го служи во Германија, каде што ја запознава Присила Бјули, која подоцна ќе му стане сопруга и ќе му ја роди ќерката Лиза Мари. Додека е во војска умира мајка му Гледис и тој од тој момент никогаш повеќе нема да биде ист. Секогаш ќе има неразјаснет однос со жените, кои секогаш се во сенката на неговата мајка. Во 1972 година Присила го напушта, се разведува од него, со себе ја зема ќерката Лиза Мари, и тоа е точката од која нема враќање. Очевидците велат дека од тогаш целосно се предал на судбината и, едноставно, тој, кралот на рокенролот, почнува да се распаѓа. Набргу изјавил „Забавата е мојот живот, мислев дека таа ќе го разбере тоа и кога сме во брак. Сакам да ги направам луѓето среќни, а мојот живот е несреќен и уништен“. Почнал прекумерно да прима седативи, антидепресиви, апчиња за спиење, алкохол, брза храна и сè почесто и дрога. Се здебелил, станал мрзлив и по цел ден спиеал, здравјето му се нарушило

и како да почнал да се насира крајот. Бил свесен дека постепено самиот се убива, но не можел да се бори против тоа. Ќе остане запишано дека најдобри соработници му биле Том Паркер, неговиот менаџер, Сем Филипс, директорот на компанијата „Сан Рекордс“, Ед Саливен, познатиот водител на „Ед Саливен шоу“. Човек кого најмногу го почитувал бил Џејмс Дин. Неизмерно му се восхитувал на Дин, за кого мислел дека е идеален човек. Кога се подготвувал за снимање на своите филмови, често се гледал во огледало и се обидува да ги имитира движењата и изразот на лицето на Дин. За добри пријатели ги сметал познатиот писател Труман Капот и Линда Томпсон, неговата последна животна сопатничка.

Инаку, рокенролот како посебен жанр се појави во 50-тите години на 20 век, потпомогнат од имиџот на „диви тинејџери“ што го промовирале некои филмски ѕвезди. Марлон Брандо во филмот „Дивјак“ и Џејмс Дин во филмот „Бунтовник без причина“ ја олицетвориле рокенрол-философијата на филмското платно, паралелно со појавувањето на музичките нумери со рокенрол-содржина. Пантеонот на рокенролот е полн со извонредни музички ѕвезди, но највисокото место му припаѓа на Елвис Присли. Тој е музички еквивалент на филмските ѕвезди како Џејмс Дин и Марлон Брандо бидејќи со изгледот, текстовите, музичките нумери, начинот на нивното изведување, а посебно со нишањето на колковите, тој на американските тинејџери им понуди нов поглед на свет и ново чувство за сопствениот идентитет. Рокенролот на Елвис Присли, покрај тоа што бил нов музички жанр, бил и социјален феномен, нешто многу поголемо од едноставниот збир на неговите делови. Најбитно од сè е што музиката на Присли ги соедини црните и белите музички традиции, што значи во време на сегрегација, нееднаквост и дискриминација на американското општество, таа музика ги поврза „белите“ и „црните“, кои заедно пееја и танцуваа.

Ништо помалку важен за метеорскиот пробив на рокенролот што го изведувал Елвис Присли е и фактот што тој имал сосема нова целна група на публика – тинејџерите. Привлечноста на Елвис се состои во тоа што тој во преден план ги ставил младоста, дивниот изглед и забавата. Неговото музичко дело, пред сè, било оригинално и инвентивно. Тој на најкреативен начин ги изведувал своите музички точки. На преден план беше неговата порака на уметник кон публиката. Тој беше генијален во начинот на пренесување на своите пораки. Неговите движења со колковите и стилот на облекување им пракаа јасни пораки на тинејџерите гладни за слобода, независност и забава. „Не мислам дека правам што било лошо“ изјавуваше Присли. Младите му веруваа, а повозрасните на почетокот мислеа дека рокенролот е непримерен музички стил. Тие што ја познаваат музиката, знаат дека тој успеал и победил во моментот кога решил како белец да пее црнечка музика. Неговата музика беше толку стилски различна што тој стана музички идол на многу идни музички ѕвезди како што се „Битлс“, „Ролингстоунс“, Ерик Клептон, кои се обидуваа да го фатат ритамот на Елвисовите блуз-балади. Според мене, кога Присли ги пее своите блуз-балади, неговиот перформанс доживува врвно музичко крешче. На музички план него го следеа многу ѕвезди од седумдесеттите и од осумдесеттите години од 20 век затоа што имаше оригинален и иновативен дух, кој е најнеопходен за рок-музичарите. Исто така, тој отскокнуваше со својот интегритет затоа што неговите идеи во музиката и за промените во општеството секогаш беа прифатени од младите генерации. Рокенролот, поттикнуван од оригиналноста и од генијалноста на Елвис, ги менуваше и на посебен начин ги изразуваа општествените вредности. Едноставно, тој успеаше да покаже дека музиката може на секој еден човек да му ги исполни снитата. И по

Рекордите на Кралот Елвис:

Снимени песни: 107
Продадени плочи: 800 милиони
Филмови: 31 светски хит
Билборд топ-листа: 18 светски хитови број еден
Билборд топ-листа: 9 албуми
Оставил 5 милијарди наследство
Најпознати музички хитови: Heartbreak hotel, Don’t Be Cruel, Love Me Tender, It’s Now Or Never, Are You Lonesome Tonight, Surrender, Suspicious Minds

60 години од златното време на рокенролот, оваа музика има иста улога во општеството – ги поврзува луѓето, без разлика на пол, општествен статус, националност или религија.

Елвис Присли беше и остана идол на многу музичари. Без него ќе ги немаше ни „Битлс“, факт што го призна самиот Џон Ленон. Мик Џегер изјави дека никој не му е рамен и никој никогаш нема да му биде. Џо Кокер го истакнува како најголем блуз-пеач, но, можеби, највпечатлива е мислата на познатиот Френк Синатра: „Јас сум само пејач, Елвис е олицетворение на целата американска култура“. Факт е дека Елвис не го измисли

рокенролот. Но, исто така, факт е дека неговиот величествен глас со неверојатен распон од раскашаност и бунтовност до ангелска нежност, разорно добриот изглед и пулсирачката изведувачка харизма, одушевуваа милиони и милиони љубители на музиката низ целиот свет. Тој е светска ѕвезда, која на белата публика ѝ ги донесе блузот и госпелот, нешто што пред него никој не го направи. А токму тој негов музички спој денес е основа на популарната музика. Мажите сакаа да бидат како него, а жените со него. Затоа, тој стои рамо до рамо со американската икона Френк Синатра, англиските ѕвезди „Битлс“ и „Ролингстоунс“, и француската шансоњерка Едит Пјав – музички дивови, кои од светот на музиката, поминаа во светот на нациите и станаа дел од нивниот идентитет. Дефинитивно, најголемо музичко име што го имал светот. Дека е најголема светска музичка ѕвезда покажува и податокот што секоја година милиони негови обожаватели го посетуваат Грејсленд, неговата вечна кука, и секогаш одново и одново ја одземаат неговата биста како сувенир. Тоа е ритуал што вечно трае. ■

МАКЕДОНСКИОТ НАРОД Е ПРИЈАТЕЛСКИ НАРОД, СОЗДАВА ЧУВСТВО КАКО ДА СИ ДОМА

Фернандо Ратеги е млад професор од Перу, кој живее и работи во Охрид. Ратеги живеел и работел во повеќе земји од Европа, но причината што дошол во Македонија, како што открива за „Република“, е можноста да го исполни својот сон, односно да работи како истражувачки кадар. За Македонците вели дека се вистински пријатели, луѓе што знаат да му покажат на странец дека и во туѓа земја може да се чувствува како дома. Ја сака македонската музика, рибјата чорба и вели дека летово си поставил посебен предизвик, сака да ја истражи Македонија

Пишува | Кристијана Николова Кузмановски

■ Кога првпат дојдовте во Македонија?

РАТЕГИ: Македонија, поточно во Охрид, дојдов пред шест недели. Навистина се изненадив од тоа што ме пречека овде, пријатни луѓе, убава земја со културни навики што само овде ги има.

■ Доаѓате од земја со различна култура и традиција од Македонија. Како успеавте да се адаптирате на животот овде?

РАТЕГИ: Па јас би кажал дека сè уште сум во процес на адаптирање на на-

чинот на кој се живее во оваа земја. Моето потекло е од Јужна Америка. Јас сум од Перу, а пораснав во Перу и во Венецуела. Јас многу години живеам и во Европа, во Германија и во Велика Британија. Затоа сметам дека промената на место на живеење одлично ја прифаќам, сепак тоа зависи и од човекот и од новата средина во која се наоѓа.

■ Како решивте да живеете во Македонија?

РАТЕГИ: Бев во потрага по мојот сон, јас би рекол: работа во академските институции. Така наидов на можност и на понуда на која не можев да ѝ одолеам, да работам во УИИТ како наставен и истражувачки кадар.

■ Кое е Вашето искуство? Знае ли Македонецот да подаде рака и да помогне доколку е потребно?

РАТЕГИ: Луѓето во Македонија се многу љубезни. Тие се многу добри и љубопитни, сакаат да дознаат сè за местото од кое доаѓате, што се случува таму, каков е животниот стандард... Посебно, морам да истакнам дека моите колеги се прекрасни, ми помогнаа да се преселам овде и да се чувствувам како дома.

■ Кој е Вашиот впечаток, има ли пријатели меѓу Македонците?

РАТЕГИ: Македонскиот народ е пријателски народ. Луѓето овде, генерално, изгледаат многу среќно, ја имаат и својата локална музика, која, навистина, остави голем впечаток на странец како мене бидејќи постојано може да се слушне од секој ресторан во градот. Луѓето се секогаш насмеани, овде човек се чувствува пријатно, сакано и топло.

■ Ви се допаѓа ли македонската традиционална кујна?

РАТЕГИ: Па, иако не сум овде премногу долго, сепак тоа што јас сум го пробал многу ми се допаѓа. Искрено препорачувам рибја чорба, телешко месо и риба. И, секако, сите видови македонски чорби. Како што можете да забележите, јас многу сакам чорби. Храната овде е единствена, тие вкусови досега не сум имал можност да

ги конзумирам во друга држава, па ни приближно.

■ Имате ли слободно време за да ја истражите Македонија?

РАТЕГИ: Знам дека Македонија крие многу природни богатства, сум читал, а и гледав видеа за земјата. Засега не сум имал можност да видам други места, освен Охрид. Само еднаш бев кратко во Скопје, но имам планови да посетам многу градови во земјата во текот на летото.

■ Ви недостига ли родната земја?

РАТЕГИ: Секако, посебно луѓето што ги оставате дома.

■ Кои се Вашите планови, останувате ли во Македонија?

РАТЕГИ: Ми се допаѓа Македонија и се надевам де сè ќе се одвива убаво за да можам да останам овде колку што може подолго. ■

ТРИ КОМБИНАЦИИ НА БОИ ШТО ЌЕ ЈА ОДБЕЛЕЖАТ ПРОЛЕТТА

Новите трендови налагаат во текот на следната сезона храбро да ги комбинираме боите и тоа на три начина

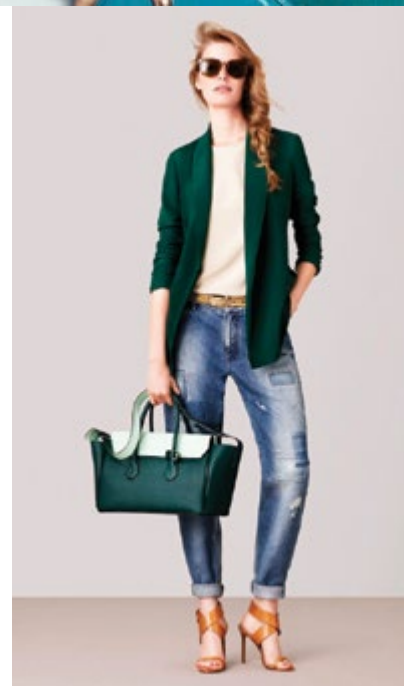
Судејќи според дизајнерите, кои во своите колекции за пролет-лето 2017 година ставија акцент на боите, тие ќе ја одбележат новата сезона. Односно, со комбинирање на боите на најнеочекуван начин, што во модниот свет е познато како „колорблокинг“.

Овој тренд се однесува на специфичен начин на комбинирање на боите и веќе подолго време е актуелен, така што стана веќе прифатен тренд што го практикуваат некои од најпознатите модни дами како Викторија Бекам, Натали Портман, Амал Клуни.

АНАЛОГНИ БОИ

Ако сакате својот стил да го направите интересен, тогаш ова е вистински време да испробате аналогни бои. Наш предлог е оваа пролет тоа да бидат нежнорозова и црвен боја (од темноцрвена до бордо) бидејќи оваа комбинација во новата сезона ќе биде една од најпопуларните.

НЕУТРАЛНИ И СИЛНИ БОИ

Во вашиот плакар доминираат неутрални бои? И покрај тоа сепак, може да експериментирате со нив. Најдобар начин е да се држите до класичната палета, на која ќе додадете парче во некоја силна боја, како што е розова или црвена. Така може фармерки да комбинирате со маица и со палто со впечатлива боја.

МОНОХРОМАТСКО ОБЛЕКУВАЊЕ ОД ГЛАВА ДО ПЕТИЦИ

Сакате бои, но не сте доволно храбри да носите комбинации што се составени од богати и интензивни нијанси? Тогаш може да експериментирате со придушени тонови. На пример, облечете фустан со силна боја и комбинирајте со неутрални додатоци или со додатоци со метален сјај. Металната боја посебно ќе го освежи вашиот изглед, а ќе го направи и модерен.

ДОЗВОЛТЕ СИ ПРЕДИЗВИК, ПОСЕТЕТЕ ГО ОСЛО

Да се посети Осло е, навистина, убав предизвик бидејќи градот изобилува со музеи од светска класа, врвни галерии, богат ноќен живот и активности на отворено, кои ќе го направат вашиот престој во овој град незаборавен

Осло, главниот град на Норвешка, е трет град по големина во Скандинавија, а е составен од импресивен архипелаг. Дом е на околу 600.000 жители. Таа бројка се однесува само на ограничен дел од градот, а кога

ќе се земе предвид и околината, тогаш бројката расте и до 1.500.000

Тој е признат за глобален град поради неговата важност во финансите, трговијата, забавата, уметноста и ту-

ризмот. Градот изобилува со фјордови, кои може да се видат крстарејќи. Осло претставува спој на старото и на модерното.

Во минатото името на градот било Кристијанија (1877-1925). Според најновите археолошки ископувања се смета дека градот постоел и во најраното христијанство. Во 2000 година Осло го празнувал своето 1000-годишно постоење. Името „ос“ значи или партенон или некој рид, а „ло“ значи пристаниште.

Да се посети Осло е навистина убав предизвик, бидејќи градот изобилува со музеи од светска класа, врвни галерии, богат ноќен живот и многу активности на отворено ќе го направат вашиот престој во овој град незаборавен.

Меѓу најпосетените музеи и тие што најчесто ги оставаат туристите затечени од тоа што може да се види се Норвешкиот фолклорен музеј, кој е еден од најголемите европски музеи на отворено, потоа музејот на скијање-

то „Холменколен“, кој слави 4.000 години историја на скијањето и музејот „Фрам“ во кој е изложен истоимениот поларен брод, Музејот на армиски сили, Кон-Тики музеј.

Кога престојувате во Осло не пропуштајте да ги посетите и замокот „Акерсхус“, тврдината „Акерсхус“, Центарот на холохауст, Паркот на рептилите.

Осло во последните години стана престолнина на современата архитектура. Под влијание на архитекти од светската класа, панорамата на градот доживува целосно нов изглед.

Еден од поголемите проекти во последните години беше Операквартет, целосно нова населба во непосредна близина на зградата на Операта, исто така, импресивна градба, чијашто изградба траела четири години, а чинела 700 милиони долари.

Меѓу популарните атракции е кварталот Акер Бриге, најскап и најпознат во Осло. Изобилува со ресторани, кафулиња, трговски центри, а секоја зграда е приказна за себе.

Стандардот на живот во главниот град во Норвешка е исклучително висок, а тоа го потврдува и податокот дека Осло веќе со години е на врвот на листата на најскапи градови во светот. Просечната плата е околу 4.000 евра, секако во зависност од видот на работата, но и цените се во состав на тоа, па така месечните трошоци за сметки и за наеми на стан се искачуваат и до 2.500 евра.

Благосостојбата на граѓаните и начинот на живот во ова место навистина се почитува, па така од 2019 година се планира целосна забрана за моторни возила во центарот на градот.

Според плановите што неодамна беа изнесени во јавност, реализацијата на забраната ќе оди етапно во секоја од наредните години. Целта е да се намали загадувањето на воздухот. Паралелно се планира зголемување на капацитетите на градскиот превоз и подобра инфраструктура за велосипедисти и за пешаци.

Осло е полно со зеленило и со шуми и велат дека најдобро е градот да се разгледа пеш. Многу жители се страсни планинари, скијачи, тркачи... и тоа поради кое најмногу го сакаат овој град е тоа што е многу едноставно да се избега од градската врева.

Овој град се протега на повеќе од 450 квадратни километри и по својата површина е еден од најголемите градови на светот.

Агенциските аранжмани за посета на Осло во овој период од годината се со понуда од пет дена по цена од 195 евра. Во цената на пакетот е вклучен авионски превоз на релација: Скопје – Осло - Скопје. Аеродромски такси, сместување во хотел со три ѕвезди. Во цената не е вклучен трансфер аеродром – хотел, кој со такси би ве чинел од 35 до 45 евра за две лица во еден правец.

Секако, постои и можноста лично да резервирате сместување преку интернет, кое за многумина е поисплатливо, а може да се искористат и евтните летови за кои доколку летате за викенд авионски билет можете да ве чини од 3.600 денари, а ако патувате околу 25 март тогаш авионски билети Скопје – Осло може да купите и за 1.800 денари. ■

ТОПЛИНАТА ОД ЦЕНТРИТЕ ЗА ПОДАТОЦИ ЌЕ СЕ КОРИСТИ ЗА ГРЕЕЊЕ ДОМОВИ

Во иднина времето што милиони корисници го поминуваат пребарувајќи на интернет, користејќи ги социјалните мрежи, работејќи, па, можеби, и играјќи игри, ќе може да загрее нечиј дом

Според почетните резултати и напредокот во развојот на оваа идеја, најверојатно првите домови што ќе имаат придобивки во зимските месеци на овој начин ќе бидат во Стокхолм, а тоа е затоа што таму се наоѓаат едни од најголемите центри за податоци во светот.

Причината што воопшто се отвора ваква можност е фактот дека во овие огромни центри за податоци се сместени голем број

сервери што испуштаат многу топлина и за кои се троши големо количество електрична енергија за да се изладат.

Бидејќи овие центри за податоци и не се толку пријателски настроени кон околината, за почеток Шведаните работат на идејата за искористување на големото загревање што секојдневно се случува таму. За да го решат проблемот со загревањето, овие центри на податоци мораат

да имаат централни системи за разладување, кои, пак, трошат многу струја. Оваа енергија најчесто се добива од фосилни горива, што, пак, е мотив плус за да се најде решение во иднина.

Затоа во Стокхолм е почната иницијативата „Стокхолмски паркови на податоци“, чијашто цел е трансформирање на оваа гранка во еколошка насока, така што поголемиот дел од топлина-

та што се создава во неа да не се ослободува залудно и да ѝ штети на околината, туку место тоа да најде корисна намена.

Шведската компанија „Фортум варме“, која е задолжена за греење претежно на станбени згради, постојано се труди да најде начини како да произведе топлина без да користи фосилни горива. Најголемиот дел од објектите што ги затоплуваат се загреваат преку користење топла вода, а планот е во иднина да се искористи топлината од споменатите центри за податоци во замена за бесплатно ладење на нивните серверски соби, кое ќе го смисли и овозможи „Фортум варме“. Оттука, нема да се троши електрична енергија, која најчесто се добива од согорување на фосилни горива, за загревање на водата, ниту, пак, за ладење на серверите, што би донело двоен позитивен ефект.

Од друга страна, центрите за податоци во Стокхолм ќе се напојуваат со електрична енергија од обнов-

ливи извори, која, сепак, нема да биде доволна и за негово ладење.

„Фортум варме“ веќе почнала со инсталација на вакви системи во неколку помали центри за податоци во Шведска, а во инсталацијата на сета потребна инфраструктура им помагаат уште две фирми што работат исклучително на еколошки проекти.

Инаку, според почетните проценени на споменатата компанија, еден 10-мегаватен центар за податоци ќе може да загрее дури 20 илјади семејства. Моментно центрите за податоци трошат електрична енергија колку авионските компании, со тоа што нивната потрошувачка може да се зголеми за трипати во иднина. Градот Стокхолм планира 10 проценти од потребната топлинска енергија во иднина да ја добива токму од центрите за податоци. ■

АКО ВАШЕТО КУЧЕ СЕ ПРОСЕВА, ТОГАШ ВИ ИСПРАКА ПОРАКА

Кога вашиот домашен миленик се просева, дали мислите дека тоа е само затоа што е изморен? Се лажете. Притоа, ако тоа го прави често треба да се прашате и зошто

Секако дека милениците, како и луѓето, се просеваат кога се уморни или кога им недостига кислород. Но, со често просевање, кучињата ја смируваат ситуацијата во просторот. Најчесто тоа го прават среде караница меѓу луѓето или „нетрпеливост“ меѓу животните. Не вели попусто нашиот народ дека кучињата се елиминатори на негативна енергија и на стрес, а чинот на просевањето уште еднаш го потврдува тоа.

По долга прошетка, кучето, обично, се просева затоа што така го ублажува уморот настанат од недостиг од кислород. Освен тоа, со просевањето ја изразува и радоста, кога, на пример, ќе тргнете на прошетка или, едноставно, ќе го погалие.

Значи, постојат многу различни причини зошто нашите кучиња се просеваат. Кога следниот пат ќе го видите кучето дека се просева, сигурно ќе знаете дека вашиот најдобар пријател ви порачува нешто со тоа. ■

ЗАМЕНЕТЕ ГИ ПРОЗОРЦИТЕ И ВРАТИТЕ СО ПВЦ, НО НЕ ФРЛАЈТЕ ГИ ДРВЕНИТЕ

Удобен кревет од старата врата, полица за книги, масичка од старите прозорци. Секогаш има начин како да се искористи старата столарија, а сè што ви е потребно е малку вештина, малку идеја и, секако, упатство за изработка.

ШАНК НА ОТВОРЕНО

На старинска врата треба да ѝ додадете неколку полица и цинкуван профил за да ја претворите во рустичен шанк во дворот.

ПОЛИЦА ЗА КНИГИ

Тапацирана табла и индустриско осветлување ќе ја направат оваа едноставна идеја модерна и урбана.

ПОЛИЦА ЗА СПОМЕНИ

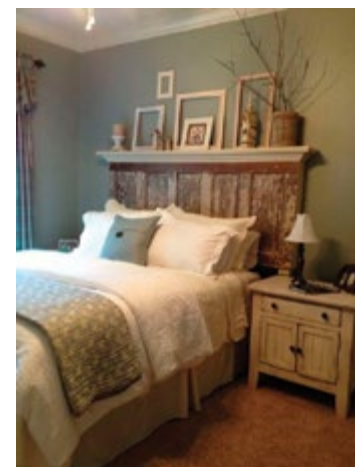
Направете светлечки панел со ваши фотографии така што ќе поставите светилки на јаже од коноп и ќе ги обесите зад стаклена врата.

МИНИ-ОСТАВА

Старинска врата е секогаш добар избор за лизгачка врата на вашата остава.

ФОТЕЛЈА

Можете да направите рамка за фотелја од рециклирана врата, а потоа да ја обложите со перничина.

ЗАКАЧАЛКА

Убавите врати не мора да ја вршат својата примарна функција за да ги задржите. Искористете ги како закачалка или масичка за телевизор.

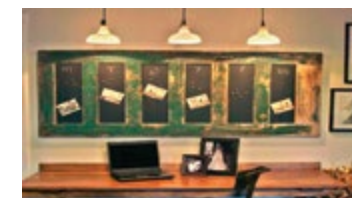
АГОЛНА ПОЛИЦА

Пресечете ја вратата на половина, а потоа деловите спојте ги под агол. Бојосајте ја во некоја упадлива боја и - добивате нова соба.

ПОТСЕТНИК

Место на фрижидер, закачувајте ги потсетниците на врата.

ЛИЛЈАН

Лилјанот е симбол на бескрајна убавина, радост, чистота, бесмртност и спас. Ова цвеќе често се користи на свадби, каде што, според библиската традиција, го симболизира изборот на љубовен партнер. Белиот лилјан е поврзан со невиност и со чистота, жолтиот со лага и со измама, додека, пак, виолетовиот симболизира враќање на среќата.

Цветот на лилјанот има шест венечни ливчиња, а ги има во речиси сите бои, еднобојни или во комбинација со две три бои. Ова цвеќе може да се сади во есен или рана пролет, на длабочина од 15 до 20 сантиметри, на сончево или делумно сончево место. Земјата треба да биде добро дренирана.

Во периодот на растење и на цветање лилјаните сакаат многу влага, па редовно полевајте ги. Кога цветовите ќе овенат, отстранете ги бидејќи ќе ја исцрпат луковицата хранејќи го семето, а растенијата што ќе се размножат од семе нема да бидат исти како матичното.

Многу се благодарни и како цвеќе за во ваза. Пред да ги ставите во вода, отстранете ги листовите што би биле потопени, а стеблото одрежете го косо со долг, остар рез. Кога цветовите ќе се отворат тргнете ги прашниците бидејќи таму каде што ќе падне полен може да останат дамки. Менувајте ја водата секојдневнo. ■

РЕКРЕАЦИЈА

ПОЧНУВА СЕЗОНАТА НА РИБОЛОВ

Подготви | Бојан Моировски

Март е периодот од годината кога по долгата зима природата полека се буди и преминува во една друга фаза во која сè заживува или повторно се раѓа.

Тоа се случува со секое живо суштество, па и со човекот. Физичките активности се сè почести, луѓето полека, но сигурно се враќаат на рекреацијата во природа, а почнуваат и честите излети до некои водни површини во нашата држава, покрај реки и езера.

Временските услови дозволуваат да се искористи овој период и да се „фрли трска“ и да се направи обид да се улови некоја риба. Спортскиот риболов по забраните

во реките и во езерата повторно станува активен и овој период е идеален за почнување на ваквите активности.

Рибата станува активна и по „зимскиот сон“ сè повеќе се движи во водите и станува активна во барањето храна.

Спортските риболовци, чијашто пасија е овој вид рекреација, речиси преку целата година го користат секој слободен момент, ден или викенд за да се отпуштат и психички да избегаат од секојдневните обврски што ги носи денешното време.

Риболовот за некогаш е начин на живот. Некои луѓе покрај реките и езерата го наоѓа психички мир што им е потребен, а понекогаш може да уловат и поголема количина риби, која може да биде и добар дел од секојдневната исхрана.

Во нашата држава, реките се идеални за спортски риболов во овој период од годината бидејќи носат повеќе вода од топењето на снеговите по планините, а со тоа и повеќе храна во себе. Со тоа рибите тргнуваат по својот оброк, а многу често можат и да се фатат на јадица.

Спортскиот риболов може да биде најразличен, но најчесто се користи стап или трска, на која со специјална машинка е врзан конец на чијшто крај се ставени тапа и јадица. Често се користат природни мамки како црви, ларви и други инсекти, а сè често е користењето и на вештачки мамки.

Секој што некогаш имал можност да помине прекрасни моменти покрај водни површини обидувајќи се да улови некоја риба, повторно сака да го направи тоа и со почесто користење на слободното време за спортски риболов, станува пасиониран спортски риболовец.

За да може да се биде спортски риболовец потребно е да се има соодветна рибарска опрема, која нема да бара многу средства од домашниот буџет, а задолжително е и вадење рибарска дозвола, на дневно, месечно или на годишно ниво, во зависност од тоа колку често се оди на рибарење. ■

ИГОР ПЕНОВ, КАПИТЕН НА КАРПОШ СОКОЛИ

ГОРДИ СМЕ ШТО НА КАРПОШ СОКОЛИ МУ ГО ДОНЕСОВМЕ ПРВИОТ ТРОФЕЈ

Разговараше |
Горан Зивчевски

«Неодамна му се изградуваа трофејот во Купот на Македонија. Дали пред почетокот на турнирот се надевавте на ваков успех и колку беше тешко да се стигне до него?»

ПЕНОВ: Особено сме горди што токму на 20-годишнината од нашиот клуб го освоивме првиот трофеј, кој е голема сатисфакција за напорната работа на сите во клубот. Нема да бидам скром и ќе кажам дека се надевавме на

неговото освојување. Како екипа сериозно пристапиме кон ова натпреварување и кон секој противник имавме достоинствен респект. Би сакал да изразам благодарност кон организацијата на Купот на Македонија и честитки до сите учесници.

«Со години настапуваш во домашното првенство, запознаен си со околностите и со предизвиците на клубовите. Твој коментар на состојбата на македонската кошарка и што ѝ е потребно за Македо-

нија да има подобра кошаркарска лига?»

ПЕНОВ: Македонската кошарка има голем потенцијал да се развива и да напредува бидејќи имаме талент, а целиот регион има огромна традиција за овој спорт. Но мора под итно да се дефинира стратегија за развој и да се пристапи со сериозна работа во младинските категории, како на клупско, така и на репрезентативно ниво. Токму тука е проблемот на македонската кошарка, но истовремено и решението за поквалитетна

На двеценискиот јубилеј од постоењето на кубот ги изградува навивачите со пехар, а во понеделникот беа непрестоплива пречка за Задар, кој, и покрај фаворитскиот статус, беше поразен во Скопје од Карпош Соколи. За првиот трофеј на клубот, амбициите и атмосферата во тимот оваа сезона, како и за настапите во регионалните лиги, „Република“ разговараше со капитенот на „соколите“, Игор Пенев

ските клубови, а голем дел од клубовите се уште бараат нивно намалување. Кој е твојот коментар на оваа тема?

ПЕНОВ: Клубовите преферираат да ангажираат проверен и веднаш употреблив играч, независно дали е домашен или странец, место да инвестираат во млади играчи, што во почетокот, можеби, ќе биде и на штета на резултатите на клубот.

Мое мислење е дека треба да се намали бројот на странски играчи или да се донесе правило за двајца македонски играчи да бидат на паркет во текот на целиот натпревар. Целта е да им се даде поголема можност на младите домашни играчи, кои во моментот немаат соодветна минутажа во клубовите.

«Во регионалните АБА-лига и БИБЛ имате можност да ги одмерите силите со поголемиот број балкански клубови. Во споредба со домашните, колкава е разликата во квалитет меѓу македонските клубови и клубовите од регионот?»

ПЕНОВ: Квалитетот на екипата зависи од повеќе фактори. Покрај традицијата и организацијата, најважни се продукцијата на играчи од сопствената школа и буџетот. Во АБА-лигата речиси сите екипи имаат огромна кошаркарска традиција, дел од нив ги имаат и најдобрите кошаркарски школи во светот, од каде што не само што секогаш имаат квалитетни домашни играчи, туку и извезуваат во Евролигата и во НБА.

Некои од екипите располагаат и со неколкукратно повисок буџет од македонските клубови, а како резултат на сите овие фактори борбата за пласман околу средина на табелата е реален резултатски максимум во моментот, иако и самиот опстанок во ова друштво е огромен успех за нашиот клуб во првата сезона.

Нашиот клуб со учеството во АБА-лигата не само што направи огромна промоција, туку постигна и голем напредок на организациско ниво.

«На натпреварот против КК Теодо во БИБЛ го напуштивте теренот на три минути пред крајот поради лошо судење, а тимот се пожали на континуирано лош третман од судиите. Твој коментар за овој меч и за состојбите и организацијата на БИБЛ.»

ПЕНОВ: БИБЛ е на пониско организациско ниво од домашното првенство и не може да придонесе за развој на клубовите. Учесството во неа би имало смисла доколку темелно се реорганизира и се врати учеството на екипите од кошаркарски најразвиените земји од Балканот.

Последица на несоодветното организациско ниво на лигата се несоодветни стандарди од секој аспект, а тоа ги доведува учесниците до една конфузија бидејќи одлуките се донесуваат произволно, надвор од секакви акти.

«Минатата година имавте успешна сезона и за малку не стигнавте до финалето во домашната Прва лига. Каква е атмосферата во клубот и кои се целите за оваа година?»

ПЕНОВ: Атмосферата во Карпош Соколи е позитивна, особено по освојувањето на Купот на Македонија. Фокусот ни е успешно завршување на преостанатите натпревари од регионалната АБА-лига. Нашата цел на самиот почеток од ова елитно регионално натпреварување беше опстанок во лигата. До крајот ни останува уште еден натпревар со Мега лекс на гости и на добар пат сме да ја исполниме целта.

Потоа следува Суперлигата во која директно се вклучуваме поради двете меѓународни натпреварувања. Во неа ќе влеземе максимално фокусирани и без потценување на противниците ќе се обидеме да го освоиме и овој трофеј. ■

■ 10 март 1965 година

На 63 години во Скопје починал писателот Стале Попов. Стале Попов почнал многу рано да пишува, но како писател се оформил непосредно по ослободувањето. Вистинска литературна афирмација доживеал со својот прв роман „Крпен живот“ (1953). Веднаш потоа напишал цела серија дела и станал еден од најплодните романописци и раскажувачи на нашата македонска литература.

■ 11 март 1943 година

Околу 550 Евреи од Штип биле депортирани во концентрацискиот логор „Треблинка“.

■ 11 март 1945 година

Во Македонија почнале првите слободни избори за селски, градски и за околски народноослободителни одбори. На овие избори, кои траеле до 25 март, за првпат гласале и жени, лицата со навршени 18 години и сите припадници на Југословенската армија.

■ 11 март 1931 година

Во Скопје е роден Драган Ѓаковски – Шпато, истакнат македонски композитор, диригент и музички аранжер. Важи за зачетник на македонската забавна музика. Како автор на многубројни забавни мелодии, на аранжмани за забавна музика и за цез, почнувајќи од првите повоени години.

■ 13 март 1907 година

Во Велес е роден Петре Прличко, истакнат филмски, театарски и телевизиски глумец. Добитник е на многу награди и признанија, меѓу кои наградите „АВНОЈ“, „11 Октомври“, „Бранко Гавела“, Орден за заслуга (доделен од Георги Димитров) и други.

■ 14 март 1944 година

Иницијативниот одбор на АСНОМ упати писмо до НО одбори во Македонија во кое ја изнесува одлуката на Второто заседание на АВНОЈ, со која Македонија е призната за рамноправна федерална единица. Потоа, ја објаснува постапката за избирање легални и нелегални општински, околски и окружни НО одбори и делегати за Првото заседание на АСНОМ.

РЕПУБЛИКА	ЕДНА НАША ПАРИЧНА УСТАНОВА	ВИД СКАПОЦЕН КАМЕН	ПЕЈАЧОТ КОЛИНС (КАРЛО МЕТИКОШ)	БИРО, КАНЦЕЛАРИЈА (МН.)	НАЛОГ, КОМАНДА	ВИД ПОДНА ПОКРИВКА	РУСКО ЖЕНСКО ИМЕ	ЧИЛЕАНСКИ ИСТОРИЧАР ДИЕГО	ПРВИОТ СНИМАТЕЛ НА БАЛКАНОТ МАНАКИ
ПОВИСОК ОБЛИК НА БЕСКЛАСНО ОДШЕСТВО									
ХИРУРГ (МН.)									
ГРАГА, СУРОВИНА									
ЕНИ ЛЕНОКС			ВИД ВОЕН НАПАД						
			МИТСКИ ТРОЈАНСКИ ПРОРОК						
РАДИУС		ПЛАЖА ВО ВЕНЕЦИЈА					АНА ОКСА		
		ОСНОВАЧ НА МОНАШТВОТО					ДЕЛО ОД РИСТО КРЛЕ		
АМЕРИКА, ЦЕНТРАЛНА КОНТРАРАЗУЗНАВ. АГЕНЦИЈА				БЕЛГРАДСКА НОВИНСКА АГЕНЦИЈА НА ВАС			НЕУТРОН ЗАШТИТЕН ШЛЕМ		
РЕКА ВО СЛАВЕНИЈА						НИКОЛА КАРЕВ			ВЗАЕМНА СОРАБОТКА НА ДВА СУБЈЕКТА
						БУКВА ОД ГЛАГОЛИЦАТА			
ДЕЛ ОД КОШУЛА ИЛИ ПАЛТО				ГЛАВНА ВОЕНА КОМАНДА					
				ЕВРЕЈСКИ ФИЛОЗОФ					
МИРИСНИ СРЕДСТВА									
АНГЛИСКИ ФИЛМСКИ РЕЖИСЕР ДЕЈВИД				БАКТЕРИЈА					
				ДОКАЗ ЗА ОТСУСТВО ОД МЕСТО НА ЗЛОСТОР					
ПРАВЕН ЗАВЕЗУВАЧ						ТУРСКИ ГОЛЕМЕЦ			
						ВИД ВЕТАР			
КОНАК, МЕАНА			ЛАПОНЕЦ				КОЊ		
			ЕКСПЛОЗИВНО ПОДНЕЊЕ ВО КУРШУМ				КРУМ ТОШЕВ		
БЕЛГИЈА		ВОЈНИЧКИ ПОТОР НА ОТВОРЕНО						ЕЛЕКТРОН	
		ГИМНАСТИЧКИЕ ШТУКЕЛ						ВИД ЗАПАЛИВ ГАС	
ВИД ВИСОКОКАВАЛИТЕТЕН ГИПС									
МУЗИЧКА ГРУПА ОД БМХ							ТОМЕ АРСОВСКИ		
							ИСТИ БУКВИ		
ЕКС АНГЛИСКИ АТЛЕТИЧАР СЕБАСТИЈАН				ПОЗНАТ ПАРИСКИ ПЛОШТАД					
				АВСТРИЈА					
УНГАРСКО МАШКО ИМЕ						ПОКАЗНА ЗАМЕНКА			

РЕШЕНИЕ: КОМУНИЗМА, ОПЕРАТОР, МАТЕРИЈАЛ, ЕН, ДЕСАНТ, Р, ЛЕПЛО, АО, ЦИТА, БНА, ЧНА, ИЛОВА, НК, ЈАКА, ШТАБ, АРОМАТИЦИ, ЛИН, БАЦИЛ, НОТАР, АГА, АН, ЛАН, АТ, Б, БИВАК, Е, АЛБАСТЕР, НЕРПИНА, ТА, КОИ, ЕТОАЛ, АНТАЛ, ОНА

ДВОГЛЕД ЗАЕВ ГО СМЕНИ ИМЕТО ВО АГИМ!

Извори на „Минус инфо“ на еминентниот извртувач и подбучнувач Зелро, пренесуваат дека во крајна фаза е исполнувањето на единствениот, нов услов од албанскиот претседател Бујар Нишани, кој за да му даде на Заев мандат за формирање влада место Иванов, вметнал и анекс во тиранското писание. Портирот од „Павел Шатев“ им соопштил дека по пуштањето на Верушевски од притвор и неговата аболитија од Катица, во СДСМ никој веќе не ни помислувал да зборува на мобилен или фиксен, па така Нишани се чул со Заев на специјалната врска, обезбедена од чадорот.

Бујар му пренел на Зоран дека, на заминување, заедничкиот пријател, ексдиректорот на ЦИА и коавтор на платформата Џон Бренан, му порачал дека доколку дојде до барање изим од Заев за мандат за формирање Влада во Македонија, како краен чин за заокружување на приказната, тој ќе мора да го смени името и да земе албанско. Тоа што ќе речел Бренан било свето, па макар заминат, Заев морал да го стори тоа, му објаснил Бујар.

Зоран размислувал цели три секунди, но откако сфатил дека претходно без проблем ја продал и сопствената нација за власт, без проблем со согласил на побараното. Лидерот веднаш свикал и прес-конференција пред Влада, каде што вечерта на 11 декември прогласи и победа, излажан од чадорот за резултатите. Насмеан до уши, видно расположен и со растреперен глас од возбуда Заев на импровизираната говорница на Бени со торжествен тон соопштил:

■ Граѓани мои, дојде и конечната победа! Нека пукне од мука Иванов, утре ќе го добијам мандатот од Нишани! Ју-уу-ууу, бидна нашето, ја остваривме целта! Од утре владееееее!

Од стотината едвај собрани социјалдемократски грла се зачуло:

■ Зоки мандатар, Зоки мандатар, Зоки мандатар, Зоки мандатар! По што Заев уште понасмеан ги прекинал.

■ Не, не, ве молам! Ве собрав за да ви соопштам и дека иако власт добивме, промените продолжуваат! Од денеска јас се викам Агим! Тоа беше и единствениот услов од Нишани, да го сменам името и да земам албанско. Вчера поднесов барање, денеска веќе, со малку врски де, во извод сум Агим Заев! Се решив за Агим, затоа што има исто значење со моето поранешно име Зоран и значи зора, раѓање на денот! Сунет на „моја рака“ направив уште во Берн!

■ Агим мандатори, Агим мандатори, Агим мандатори, Агим мандатори! - Завикале пресреќни и во силна екстаза социјалдемократите, на кои лиги им потекле оти веќе го почувствувале вкусот на власта, ама спасителот повторно ја прекинал катарзата.

■ Морам да ви признаам, не ми беше лесно! Размислував три секунди, ама мандат е мандат, немам јас комплекс од промени, граѓани мои шарени и напатени од безвластие. Сфатив, дека за власт сум роден и дека без проблем сум подготвен и родената мајка да ја продадам, името на државата, химната, знамето, грбот и парите да ги променам, јазикот да го уништам, идентитетот! Така што, ова е најмала жртва од мене, а не е ни жртва, ќеф ќе ми биде Агим да бидам! Сè за власт! Нема компромис за правење компромиси, ова е нашата нова и малку парадоксална девиза, исто како нас!

По ова, Агим Заев им мавнал за поздрав и со овации на отворена сцена заминал кон седиштето, силно прегрнат со Мухи со малиот пенис, кому му ветил дека ќе му го „среди“ комплексот и ќе го прати на операција во Ленгли САД, во седиштето на ЦИА. Го планирал за кандидат за претседател, консензуален, се разбира. На Шилегов, пак, му ветил дека на владин трошок ќе го прати во „Бети Форд“, Павле на шарена целотелесна јакуза-тетоважа во Токио, а Рада на безлимитно пазарење во Дубаи, Париз, Лондон, Њујорк и во Москва. Самка ќе ги добил третманите на Мајкл Џексон, а беспомошни биле само со Ременски. Пластичарите од Холивуд само дигале рамена и објаснувале дека се хирурзи, но не и волшебници.

Веста за Агим и за мандатот предизвикала раздвиженост во седиштето, каде што членовите на СДСМ оделе на бајачки и правеле сè само за да го забораваат Иванов, од чијшто лик навечер сонувале кошмари и се буделе облеани во силна пот. Психијатрите увезени од Ленгли, како дар на заминување, веќе работеле во три смени со врхушката, стратезите и со јуришниците. Преку третмани и психоанализи ја бришеле меморијата од минатите 11 години, тешки и тегобни, полни со безвластие за нив. Извори од процесот за Гладен од „24 паравести“, пренеле дека и покрај најсовремените методи, сепак, за дел од врхушката и стратезите на СДСМ немало спас. ■

Кромиди Запад

*** Целта на „Двоглед“ е да се сврти вниманието на одредени појави во општеството. Секоја сличност со вистинските луѓе и институции е случајна.

СОЛЕНА ТОРТА ОД КОПИРИ

СОСТОЈКИ:

- 1 кг компири
- 1 јајце
- 2 големи лажици путер
- 150 гр кашкавал
- 100 гр презла
- сол
- црн пипер
- едно гранче копар

СОВЕТ: Во филот на средината ние ставивме кашкавал и копар, а вие може да додадете и печурки, коцкички салама и други зачини по ваш вкус.

ПОДГОТОВКА:

- Компирите сварете ги со лушпа, така ќе впијат помалку вода и пирето ќе биде покомпактно. Оставете ги да се оладат или изладете ги во студена вода, излупете ги и направете пире. Додајте ги јајцето и путерот и убаво промешајте.
- Тавата за печење премачкајте ја со масло и убаво наросете ја со презла. Половина од смесата со компири распоредете ја на дното, па над неа изрендјајте кашкавал и додајте малку сечкан копар. Потоа ставете ја преостанатата смеса од компири и најгоре добро наросете со презла.
- Печете во рерна на 200 степени, 30 минути, или додека презлата да добие златна боја.
- Сервирајте додека е топло.

АЦЕРОЛА

АЛКАЛОИД®

таблети за цвакање

Додаток во исхраната

- ✓ Природен витамин Ц
- ✓ Пријатни ароми
- ✓ Без шеќер

ВИТАМИНОТ Ц
ПРИДОНЕСУВА
ЗА:

- одржување нормална функција на имунолошкиот систем;
- заштита на клетките од оксидативен стрес;
- нормален метаболизам за создавање енергија;
- намалување на заморот и на исцрпеноста;
- зголемена апсорпција на железо.

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK